

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Cenovnik je v letu 1922
krajevna cesta št. 3
pošta se vrati do Ljubljane
in nato se sprejema načrtovan
inserata v reklamaciji.
Cene inseratov po dogovoru.
Za večkratne oglaševanja
primeren popust. Nezoper
reklamacije so poštno
proste.
Čekovni račun poštne
urada Ljubljana št. 10.633.
Telefon interurban št. 113.

Slovenski Gospodar

MARIŠA, 1922, 10. letnik, 1. številka

Zvezni davčni zakon in finančno samostojnost.

Pri razpravi o proračunu je Jugoslovanski klub najodločnejše grajal krivični centralizem državnega gospodarstva ter zahteval finančno samostojnost posameznih pokrajin, da si zamore vsaka pokrajina uredi svoje gospodarstvo z ozirom na potrebe in v okvirju svoje gospodarske moči ter da preneha že enkrat izkorisčanje in zapostavljanje posameznih pokrajin. V primer odločnega nastopa zastopnikov Slovenije nasledi posebno važni del velikega in stvarnega govora poslanca Pušenjaka.

Državne obveznosti.

V budgetu zmanj iščemo razne državne dolgove. Manjkajo notranji državni dolgori, pa tudi zunanjini zemeljski državni dolgori. Takozvani «leteči» državni dolgori, za katere bi se v smislu finančnega zakona za leto 1922-23 moral sestaviti poseben likvidacijski budget, manjkajo. Od leta 1920 naprej se nahajajo v finančnem zakonu odredbe glede zamenjave odnosno izplačila priznanic za 20 odstotni odtegljaj o priliki markirjanja kron. Izplačilo teh priznanic bi se pri nas v Sloveniji moglo izvršiti, ker je po izjavi gospoda dr. Kumanudija ves material pripravljen. V tem budgetu so pa te odredbe brez vsake utemeljitve izpuščene.

V smislu mirovne pogodbe je vsaka država prevzela vse predvojne obligacije avstro-ogrsko države, katere so v posesti državljanov dotične nasledstvene države, in obresti v izplačilo, o čemer ni govora v proračunu. Peto leto po končani svetovni vojni še ne vemo, koliko znašajo vojni dolgori Franciji, Angleški, Ameriki, ne vemo, ali in koliko še dobimo od Nemčije, Ogrske in Bolgarije na račun odškodnin. Čehoslovaška, Poljska, Italija, Ogrska, države naslednice avstro-ogrsko monarhije, so uredile vprašanje vojnih posojil, pri nas se pa vlada ne zmeni za rešitev tega vprašanja.

Pojasnilo finančnega ministra glede državnih dolgov je nezadostno. Ker budget ne vsebuje vseh državnih obveznosti, je budgetna ravnoteža navidezna.

Izenačenje davkov.

Proračun nam podaje jasno sliko nezdravih razmer, ki vladajo v naši državi. Med državnimi izdatki pogrešamo potrebnih kreditov za pospeševanje gospodarstva, za produktivne svrhe, tem redkejše pa opažamo zapostavljanje posameznih pokrajin pri podeljevanju kreditov. Med državnimi dohodki pa pade v oči preobremenitev posameznih pokrajin, davčna neenakost na podlagi pet različnih davčnih načinov. Skrajni čas je, da se potom novega davčnega zakona izenačijo davčna

bremena v celi državi. Davčna pravičnost naj bo vodilna ideja novega davčnega zakona, isti naj sloni na modernih načelih, ki uvažujejo gospodarske razmere najširših slojev.

Krščanska morala veleva, da so ljudje pred Bogom enaki in da naj bodo radi tega tudi vsi enako obremenjeni. Veleva pa tudi, da naj se bogatejše bolj pritegne k plačevanju, reveže naj se pa ščiti. Kakor je boj za doseg meščanske in politične ravnopravnosti dolg in trd, prav tako bo trd in dolg boj za doseg pravičnih davčnih načel. Potrebno je bilo najprej odpraviti davčne privilegije (prednosti), katere so uživali dolgo vrsto let razni stanovi, in na to se je vršil boj za doseg progresivnega davka. Razvil se je dolgotrajen boj za uveljavljanje vseh teh načel, ki v naši državi še vedno trajajo. Poleg splošnih davčnih principov (načel) ugotavljajo nacionalni ekonomi kakor Adolf Wagner, Adam Smith, Schmoller in drugi še posebna davčna načela. Kot splošni davčni principi se navajajo: 1. splošnost davka. Glede plačevanja davkov ni nobene izjemne. Eksistenčni minimum je le potrebna koncesija za zaščito gospodarsko slabih. 2. Davčna obveza obvezanca mora biti v gotovem razmerju napram dohodka obvezanca. Spoznalo se je, da tvori dohodek relativno najbolj pravičen ključ za obdavčenje. 3. Ugodnosti države odgovarjajo dajatvi davčnega obvezanca. (Višina davka). 4. Davek naj se pobira le tam, kjer se gospodarski položaj državljanov ne poslabša, oziroma, kjer se življenje ne onemogoči. Kot nujno načelo se navaja: 5. Progresiven davek in 6. ozira naj se pri predpisu davka na skupne izdatke obvezanca, na število oseb, ki jih mora prehraniti, število članov družine.

Poleg teh splošnih načel pa smatra Adam Smith kot najvišje davčne principe sledeče: Davki naj bodo sorazmerni plačilni zmožnosti, naj se ozira na čiste presežke produkcije, davki naj se ugotove točno z ozirom na znesek, čas in način plačila, plačevanje davkov naj bo urejeno na udoben način za davčnega obvezanca, vsi stroški, ki so združeni s pobiranjem davka, naj bodo nizki.

Naša ponovna zahteva je, da se čimprej predloži novi davčni zakon, ki bo veljal za dolgo vrsto let; ta zakon naj uvažuje navedene davčne principe, s katerimi se bo odstranila kričeča neenakost in veliko nezadovoljstvo, ki je posledica teh nezdravih razmer. Predno pa se predloži ta novi zakon narodni skupščini, naj se zaslisi gospodarski krogi iz vseh pokrajin, finančni strokovnjaki, osobito delegati finančnega ministra iz posameznih pokrajin, ker imajo ti delegatje bogate in dragocene izkušnje glede davkov, ki se plačujejo v posameznih pokrajinah.

Naj se dela tako kakor leta 1922, da se je kratkomočno en davčni sistem in sicer madžarski, ki ni naj-

boljši, prepisal, in da se hotelo vse davke, ki jih ima Madžarska, uvesti tudi pri nas.

Zahlevamo finančno samostojnost.

Vsi ti razlogi, katere sem navedel, kažejo, da v predloženem budgetu ne bomo dosegli ravnotežje in da bo zopet treba poseči po naknadnih kreditih. Ti razlogi, kakor tudi neenakost obremenitve posameznih pokrajin so vzrok dovolj, da ne moremo glasovati za predloženi proračun.

Me moremo glasovati radi tega, ker ne upošteva naših opravičenih zahtev, ker nam ne daje sredstev za vzdrževanje onih naprav in ustanov, ki so za nas največjega pomena, ki s ozirom na naš kulturni in gospodarski razvoj in napredok neobhodno potrebljene. Ne moremo pa glasovati tudi radi tega ne, ker ne moremo odobriti davčne politike in politike državnega gospodarstva, katero vodi sedanja vlada brez ozira na davčno moč, brez ozira na gospodarske interese državljanov posameznih pokrajin. Predloženi proračun nas zopet utrujuje v prepričanju, da je centralistična ureditev države kvarna za gospodarske interese države in državljanov, kvarna za državno gospodarstvo in da je v prvih vrstih iz državno-gospodarskih ozirov treba državo urediti na podlagi avtonomije s popolno finančno samostojnostjo za posamezne pokrajine.

Glavni savez jugoslovanskih vinogradnikov

je imel v soboto dne 16. t. m. ob 10. uri predpoldne v Zagrebu svoj ustanovni občni zbor, ki se je vršil v dvorani Trgovske in obrtnike komore.

Zbora se je udeležilo okrog sto zastopnikov vinogradništva in drugih gospodarskih organizacij. Prišli so iz Slovenije, (posebno Kranjska je bila časno zastopana), Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Vojvodine, Bosne in Srbije. Zastopana je bila tudi vinska veletrgovina posebno iz Zagreba. Vinska kriza leži vsem na srcu.

Po običajnem pozdravu in otvoritvi zборa se je poslala kralju udanostna brzjavka. Predsednik Puklavec pojasni namen današnje skupščine, povdarjač postrebo organizacije vinogradnikov. Poljedelskemu ministru se je brzjavno poslala prošnja, da se zavzame za interes vinogradništva.

Prvo točko dnevnega reda so tvorile volitve izvrševalnega in nadzornstvenega odbora. Ker so bile pokrajinske zveze ustanovljene dosedaj še samo v Sloveniji in na Hrvatskem, se pri volitvah na druge pokrajine ni moglo ozirati. Izvoljeni so bili slediči: Prvi podpredsednik Milan Hržič, drugi A. Puklavec, tajnik

Ziv pokopan.

Po angleškem izvirniku A. Bennettova napisal Paulus.

16. nadaljevanje.

Pač pa je še tisto noč hotel pobegniti čez mejo. Šumil sem seve, da bo kaj takega poskusil, in sem se primerno pripravil še preden sem šel k njemu na obisk. Poslal sem mu še tisti večer tajnega policista v hišo. Sledil je beguncu v mojem avtomobilu na vlak, se odpeljal z njim do obmejnje postaje in ga tam ustavil.

Molk je zavladal v dvorani.

Iz hodnika in iz ulice so se čuli posamezni glasovi, nekdo je ponavljal spodaj stoječim množicam izjave gospoda Aleksandra Delmonte. Šime Blaž je skočil s stola in z izbuljenimi očmi strmel v pričo, sodniki so molčali in ogledovali predložene rokopise, državni pravnik je hitel pisati.

* * *

«Sedaj pride na vrsto »on« —!»

Tako je šlo šepetanje od ust do ust, prestopilo prag sodne dvorane in se razneslo po hodnikih in na ulico.

Stopnjema je rastlo razburjenje, ko so pripovedovali priče, napetost se je dvigala, čim jasneje so kazale izpovedbe, da morebiti utegne Aleš Blaž res še živeti. Ko je povedal gospod Aleksander Delmonte svoj zadnji stavek, je nastala velika tihota. Vse je pričakovalo, da se bo oglasil razkrinkani Aleš Blaž.

Pa sodni dvor je odredil kratek odmor. Delmontovi dokazi so bili tako važni, da jih je bilo treba natančneje pregledati. Póklicali so še tri priznane strokovnjake, da izrazijo svoje mnenje o Blaževih delih in o njegovih rokopisih, tudi kemični izvedenec je moral priti.

Občinstvo je med tem nervozno ugibalo, kaj bo storil »on«. Založnik Ivan Dvoržak ga je predlagal za pričo. In prišel je. Da ni odklonil, to je bilo vsekakor zelo zanimivo. Iz izjav, ki so je podale priče, je govorila velika verjetnost, da je »on« Aleš Blaž. Opirali so se zlasti na izjave gospoda Delmonte. In sami so brali Aleševa dela, so pravili. Sorodstvo je toliko, »da se da otipati!« so trdili. »In enakost pisave —!« Spomnili so se celo, da ga poznajo po obrazu. »On je, Aleš Blaž je, pa je!«

Nekateri, pa teh je bilo le malo, so se smejali. »To se da vse narediti —! Prepisoval je iz Blaževih del! In sličnost pisave — hm! Slučaj —! In pomislite — tako velik, slaven človek, pa bi naj bil nalagal ves svet —? Čemu —?!

Črez dobro uro se je sodni dvor spet sestal.

Obrazi sodnikov so bili mirni, odločni. Videti jim je bilo, da so si o stvari naredili svoje mnenje in da ravnodušno pričakujejo izjavo zadnje, pa najvažnejše priče. Šime Blaž je posmehljivo gledal obtoženca, državni tajnik je stal na svojem prostoru, nepremičen, samozavesten in ponosno je povedal, da je donelo v smrtno tišino dvorane:

«Da, jaz sem Aleš Blaž! —

Za hip je bilo še vse tisto po dvorani, kot bi bila dolga in željno pričakovana izjava za poslušalce preneverjetna in nemogoča in kot bi potrebovali nekaj časa, preden se sprijaznijo z dejstvom, da še živi človek, ki so ga pred dobrimi dvemi leti slovesno pokopali in za njim žalovali.

In nato je en sam klic iz stoterih in stoterih gril pretrgal gluhi molk: »Aleš Blaž —! Živel Aleš Blaž —! Naš Aleš še živi —!«

Val navdušenja je pljusknil ven na hodnik in na ulico, se odbil od sten in palač in butnil nazaj v dvorano, množice so valovale, klobuki so leteli v zrak, roke so se dvigale, vse je klicalo in vpilo: »Dajte nam ga, našega Blaža! Videti ga hočemo! K oknu naj pride —!«

profesor Gj. Kajtner, blag. P. Cesar, odborniki: grof Bombelles, M. Tinkovič, B. Skalicky, R. Košar, J. Prannsperger, univ. profesor J. Rittig, nar. poslanec Nemanič, L. Petovar, J. Burgstaller, F. Zemljič. Odbor bo izvolil iz svoje sredine predsednika. V nadzorovalni odbor so prišli: ravnatelj Koller, Penca, P. Miovič, Avg. Erber.

O vinski krizi je poročal gospod Skalicky kot uvod v razpravo. Odpomoč je mogoča na podlagi omejevanja proizvodnje, zboljšanja vinske kvalitete, organizacije produkta, organizacije trgovine in izvoza. Na to je sledila nad eno uro trajajoča zanimiva debata, zanimiva tembolj, ker se je risal položaj našega vinogradništva s stališča producentov in ne vinske veletrgovine. Zemaljsko gospodarsko veče v Dalmaciji je na podlagi dejstev dokazalo, da delajo tudi dalmatinski vinogradniki v izgubo. Z ogorčenjem se je ugotovilo, da vlada k trgovinskim pogajanjem z N. Avstrijo ni pritegnila nobenega Slovencev in Hrvata. Narodni poslanec Nemanič je podrobno pojasnil to zadevo, povedal, kako se je Jugoslovanski klub potegoval v tem oziru in kak odgovor je dobil od ministra Kojiča. Zahtevalo se je znižanje troškarine, prevoznih stroškov, strožje pažnje glede tihotapstva z vini ob mejah v našo državo, prepoved uvoza itd. Ravnatelj Zimmermann je zahteval najstrožjo kontrolo kleti, in posebno po železniških restavracijah, kjer se toči tujcem in potnikom največkrat pravi — šund v sramoto našega vinogradništva. (Splošno pritrjevanje.) Vinogradnik Košar je povdral potrebo jedinstvenega vinskega tipa za razne vinske okoliše in pokrajine, in ki bi se ustvaril najlažje na podlagi vinarskih zadrug. Vinski izvoz bo zamagal prospevati le, ako bomo znali rezati naša domaža vina po okusu inozemskeh konzumentov. Treba je nove orientacije. Govorniki so združili svoje zahteve v resoluciji, ki se odpošlje na pristojno mesto. Resolucijo objavimo prihodnjic.

Tretjo in četrto točko dnevnega reda je tvorilo vprašanje vinskega zakona in pobiranje direktno sedečih trt. O prvem vprašanju je poročal gospod profesor Kajtner, o drugem g. Skondrič. Tozadne resolucije pridejo pred poseben odbor, da jih končnoveljavno združi.

Gleda lastnega društvenega glasila, ki bi stalo ogromno denarja, se je odločitev prepustila odboru, da ukrene potrebno.

Zastopnik lista «Jugoslovanski sadjar in vočar», se je izjavil, da bi prepustili v vsaki številki po štiri strani vinogradnikom, ako bi se vsak ud vinarskega društva zavezal plačati naročnino.

Med slučajnostmi je omeniti zahtevo po znižanju tarifa za uradno kemično preiskuševanje vina, ki znaša danes 200 D za vsako preiskušnjo. Tudi domači konjak se naj zaščiti s posebnim zakonom. Univ. prof. Rittig je pozval vinogradnike, da se udeleže zagrebške vinske borze, ki se vrši vsako prvo sredo v mesecu ob 10. uri predpoldne. Dosedaj je bila zastopana samo vinška trgovina. Vinogradnik Košar zahteva, da se sprejme v odbor tudi dva člena vinogradnika, ker tangira zakon v največji meri tudi interese vinogradnikov. Zastopnik Glavnega Saveza hrvatskih zadrug, je zahteval uvedoma spremembu pravil Zveze vinogradnikov, ki tvori danes nejasno zmedo. Meseca septembra t. l. se bo vršil v Mariboru kongres vinogradnikov zvezan z izletom v Haloze in ljutomerske gorice. Ob drugi uri popoldne se je zaključil ustanovni občni zbor, ki je pokazal, da se morajo najti najprej koristi pokrajinskih vinogradnikov v trdni organizaciji.

A i sem že obnovil naročnino!

Zaman je zvonil predsednik, zaman so mirili političi, kdo ve, kaj bi se bilo zgodo, da ni prišel iz dvorane nov glas: «Aleš govoril —! Tisto sedaj —!»

Med hrupom in šundrom je nadaljeval sodnik.

«Zadeva bi bila s tem vašim odgovorom pravzaprav rešena. Vaša izjava potrjuje izjave drugih prič in jim daje popolno dokazilno moč. — Pa razložite nameno reč! Ko je umrl vaš sluha, ste si nadeli njegovo ime. Čemu ste to storili?»

«Čemu —?» Očitajoče, užaljeno je donel Alešev glas, iz njegovih oči so sršale strele, krog usten mu je iegala grenka trpkost. To je bil ves tisti Aleš Blaž, kakršnega so poznali iz njegovih del, neustrašen, pogumen, bojevit, oster in rezek v besedah, uničujoč v kritiki, odločen in jeklen v sodbi. «Čemu —, me vprašatelj. To vam vem prav toliko povedati, kakor če bi me vprašali, zakaj sem v tej ali oni svoji povesti orisal značajne oseb tako in ne drugačel. Morebiti je temu kriva moja nekdanja — nekdanja pravim, ker sedaj sem jo srečno prebolel — značajna slabost, moj strah pred javnostjo. Morebiti pa so temu krivi tudi drugi ljudje —. Vse sem vam dal, kar sem imel, svoje zmožnosti, svoj denar, svoj čas, svojo srčno kri sem vam dajal s svojimi deli —. In še več bi vam bil rad dal. Izpopolniti sem se hotel, velike ideale sem hotel doseči, z veseljem bi bil delal, ustvarjal še večja dela —. In kaj ste vi storili? Vi, ki ste poklicani zastopniki javnosti, poklicani varuh umetnosti in kulture —! Še zmenili se niste zame, prezirljivo ste šli mimo mojih potreb. Ljudstvo me je kapovalo in bralo, vi ste obogateli od mojega dela, jaz pa sem obubožal. Uničili ste mi moje ideale, strli ste mi moje vere v poštenost države, moje vere v ideale —.

Kaj hčemo?

Nekateri ljudje težko slišijo besedo «politika». — Mislijo si, da je politika to, če se kregata dva soseda zavoljo kakega časopisa. Zelo nevarno je politično ozračje ob času volitev: ta se je vlekel za demokrate, oni za Kmetsko zvezo ali «eklerikalce» — slišali smo o samostojnežih in radikalcih in še nekaterih drugih strankah. Slovensko ljudstvo je z velikansko večino stopilo na tisto stran, ki zahteva več pravic in večje svobode za Slovence. Tedaj, ko je dr. Korošec s svojimi poslanci agitiral za avtonomijo Slovenije, je vse šlo za njim — razum par zagrivenih liberalcev in samostojnežev. Ogromno delo so vršili naši poslanci v državnem zboru — povsod nastopali proti izčemanju našega ljudstva. Zdaj si prizadevajo ustvariti opozicionalni blok, ki bi prevzel vlado za Pašičem.

Zerjavova stranka, ki služi Pribičeviču, najbolj zgrizenu centralistu — vsljuje svoje časopisje «Jutro», «Domovina» vsem, od začetka brezplačno, vedno pa s tisto tiho željo in namenom, da bodo vsi naročniki teh listov pri prihodnjih volitvah, če že ne z njimi volili, pa vsaj delali proti SLS —.

Naši kmetje se strašno pritožujejo zoper krivične davke.

Dohodnino plačujejo, da se jim kar črno dela pred očmi — a če si bo pa naročil časopis, glej ga spaka — na njegovi polici leži «Kmetijski list» ali «Domovina», to sta ravno tista dva, ki venomer kričita, da Slovenci lahko plačajo, ker so bogati . . . Centralizem . . . številna nadmoč srbskih poslancev vedno pritiskata k tloru naše zahteve . . . a naš človek, ki si želi več pravic, pa čita take časopise, ki se sramujejo slovenskega imena in plavajo v neki puhli jugoslovenščini, ki nas je osrečila, da smemo plačevati in plačevati, da se vse kadi, a kakih pravic zase zahtevati . . . oh, to bi ne bilo državotvorno, to je — protidržavno!

Pa saj vendar tudi naveden človek lahko presodi na primer s kom drži «Domovina». Če prebere le en list, mora biti res s slepoto udarjen, kdo ne najde, kako ta list hvali centralizem, liberalizem in kako se norčuje iz avtonomije. Brez avtonomije ni za nas olajšave nikjer: ne pri davkih, ne pri vojaštvu, ne pri šolstvu — prav nikjer ne — in liberalni list se roga našemu stremljenju po avtonomiji!

Prava politika je skrb za lastne pravice na vseh poljih. Svoj denar, svoj ključ do kase, svoje šole, svoje uradnike itd. hočemo sami imeti, ne pa biti tako, kakor tisti revež, ki je pod kuratelo — in liberalni listi se veselijo, če je slovenski kmet pod centralistično kuratelo —.

Marsikateri bralec «Domovine» si misli: kaj komu škodi, če berem ta list. — Kaj pa briga koga, če sem nanj naročen. Imam svojo voljo, delam kar hočem. Vse to je deloma res. Svojo voljo imaš delaš, kar hočeš . . . če torej vlečeš s tistimi, ki nas odirajo in ki zasmehujejo slovensko ime, potem se pa nikar ne pritožuj črez visoke davke in takse, temveč z veseljem segaj v svoj polni žep in Boga zahvali, da boš kmalu popolnoma osvobojen, osvobojen namreč svojih pravic in svojega denarja. Razlika med nami in demokratij je pač ta: mi se borimo za svoje pravice, oni pa za velesrbske in centralistične —.

Županski tečaji.

Tekom meseca marca priredi Županska zveza za Slovenijo na Štajerskem in v Prekmurju 6 tečajev za

Ali je čudno, da sem zasovražil javnost, svet in vse, ki so tako hudo grešili nad menoj, ali je čudno, da sem se umaknil in se skril? Ujezilo me je to življenje, poiskal sem si drugega, mir sem hotel imeti. — Čemu me zasedujete, zakaj mi ne daste miru? Šel sem iz življenja, pa za menoj ste prišli! Zakaj me ne pustite da živim kakor sam hočem? — Se tole vam bom povedal. Ne bilo bi mi treba priti sem. Kaj mene briga, če se toži moj sorodnik z mojim založnikom in s kraljevsko akademijo! Privoščil bi založniku in tudi akademiji, da prav pošteno nasedeta. To bi bila pravična kazen za vse kritice, ki sta mi jih storila. Nikakor me ne poprašujte, kaj sta mi storila! Ponos in skromnost mi branita, da bi o tem govoril. Le to rečem, da bi ne bilo treba vsega tega, kar se danes tukaj godi, če bi bili ti ljudje pošteni in pravični do mene —.

Pa bobil Priznam, da imam tudi jaz slabosti in da sem zaregle tudi jaz prestopke, za katere me najbrž že čaka kazen. Zato nočem vračati hudega s hudim. Prišel sem, da rešim čast založniku in kraljevski akademiji, — njima, ki sta največ zagrešila na meni. Izjavil sem in izjavljam še enkrat, da sem Aleš Blaž, da so moja last tista tri dela, ki je zavoljo njih danes tožen založnik, in da mu dam polno oblast, jih založiti in izdati kakor vsa druga moja prejšnja dela. — Sedaj pa ne pustite pri miru!

Komaj zadržano ljudsko navdušenje je iznova zavolvelo. Uglušujoče ploskanje, burno vzklikanje je kakor vihar završalo po razsežni dvorani. «Živijo Aleš! — «Živila plemenitost!» — «Fej akademija! Fej Dvor! — Fej Blaž!» je donelo vse vprek, ljudje na hodniku so pritisnili v dvorano, eni v dvorani so pritisnili naprej, zem-

župane in občinske odbornike. Županski tečaji se v Sloveniji vršijo že od leta 1910. Tedaj je na pobudo «Kmetske županske zveze» krajnski deželnih odbor (ki je bil v rokah SLS) začel prirejati po vsem Kranjskem županski tečaje. Na tečajih so predavalni deželnih uradnikov, stroški so se krili iz deželnih sredstev.

Županske tečaje je deželnih odbor prirejal prav do izbruha vojne in s tem izvršil za izboljšanje občinske uprave in olajšave poslovanje županov izredno zaslužno delo. Vojna je prekoristnil županskim tečajem na pravila konec. Pred 3 leti, leta 1921 pa se je bivša «Kmetska županska zveza» poživila in preosnova v «Župansko zvezo za Slovenijo». Prenovljena Županska zveza se je takoj z vso vnemo lotila predvsem prirejanju županskih tečajev, a sedaj ne več samo na Kranjskem, ampak po vsej Sloveniji! Prvi županski tečaj po vojni se je vršil v Celju leta 1921. Našim županom in občinskim možem je ta tečaj še v najlepšem spominu. Leta 1922 so se vršili županski tečaji v Mariboru, Rajhenburgu, Konjicah in Slovenjgradcu. Lansko leto pa je volilni boj preprečil toliko potrebne županske tečaje.

Letos se vse nedelje meseca marca in pa na praznik Marijinega oznanjenja vršijo po Štajerskem in v Prekmurju županski tečaji in sicer:

I. 2. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru (Lekarniška ulica 6) za celo občino glavarstvo Maribor (sodni okraj: Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica);

II. 9. marca ob 10. uri dopoldne v Ptaju (minoritski samostan) za občino glavarstvo Ptuj (sodni okraj Ptuj in Ormož);

III. 16. marca ob 9. uri v Celju (hotel Beli vol, vrtna dvorana) za občino glavarstvo Celje (sodni okraj Celje, Laško, Šmarje, Vrantsko in Gornjigrad) ter sodna okraja Rogatec in Šoštanj;

IV. 23. marca ob 11. uri v Ljutomeru (okrajna posojilnica) za občino glavarstvo Ljutomer, (sodna okraj Ljutomer in Gor. Radgona);

V. 25. marca ob 9. uri v Murski Soboti (prostori se še določijo) za Prekmurje.

VI. 30. marca ob 9. uri v Kozjem (okrajna hranilnica) za sodni okraj Kozje;

Predavajo gg. uradniki iz Maribora, o vojaških zadevah pa gospod major Jurkovič.

Zupani in občinski odborniki!

Vsi polnoštevilno na županske tečaje! Bo v korist Vam in občinam, ki so Vam izročene v upravol

Setev in negovanje gozdnih dreves.

Za setev potrebno seme naberemo sami, ali pa ga kupimo v zanesljivi prodajalnici. Seme mora biti zrelo in dobro shranjeno ter mora izhajati od popolnoma zdravih dreves. Nabiranje semena v gozdih, kateri se naravnim potom pomlajujejo, je škodljivo in se mora omejiti na kraje, kjer je naraščaj že zagotovljen ali na takšne gozdove, ki se še ne pomlajujejo. Storži od iglastega drevja naj se pobirajo kolikor mogoče na posekanem ali v ta namen določenem drevju. Najbolje se jih trga z dolgimi drogi, na katerih je pribita na koncu posebna kljuka iz železa.

Nabiranje drevesnih semen.

Smrekovi storži dozore oktobra in se trgajo do spomladni. Približno v istem času dozore tudi jelkovi, ki se pa morajo takoj potrgati, sicer se seme izlušti in odpade. Mecesnovi storži dozore tudi v oktobru in se od-

ske so kričale, s treskom se je podrla pregraja, vkljub ugovorom in naporom slug in policije so se prerinili odlični možje k Blažu, ga objemali, mu stiskali roke —. In iznova in vedno nanovo je izbruhnilo navdušenje in si dalo duška v vzklikanju in ploskanju.

Le malokdo je opazil gručo ljudi, ki se je zbirala krog Simena Blaža. S prezirljivim smehom na suhem, koščenem obrazu je Šime Blaž nekaj razlagal svojemu zagovorniku, kazal na Aleša in krilil z rokami.

Zagovornik je stopil k predsedniku.

Cele četrt ure je trajalo, da se je polegel vihar in da je končno sodni dvor spet prišel do besede.

«Gospod Aleš Blaž», je začel sodnik, »tožiteljev zagovornik zahteva, da podate zadostne dokaze za svoje izjavo. Vprašam vas torej: Ali morete dokazati, da ste v resnici Aleš Blaž?«

Spet je zavladal molk po dvorani. Pa to je bil grozec molk. Pritajeno mrmrjanje je šlo po množicah, nekdo je zaklical: »Mi ne potrebujemo dokazov! — Fej Šime Blaž!«

Šime Blaž je posmehljivo gledal Aleša.

«Dokazati —?» je reklo Aleš Blaž in ponosno zahabil z roko. »Moja dela so dokaz dovolj, da sem Aleš Blaž!«

»Prepisoval bi vsak šušmar!« je zaklical Šime.

»Molčite!« ga je zavrnil predsednik. »Besedo ima priča, gospod — gospod Aleš Blaž. Če hočete kaj povediti prosite za dovoljenje!«

Šimenov zagovornik se je oglasil.

(Konec prihodnjic).

pro šele na spomlad ter se vsled tega lahko trgajo po zimi. Sterži od bora dozore šele oktobra druge jeseni po cvetu in se obirajo naslednjo zimo. Želod ali žir dozori pozno v jeseni in se ga otrese ali odpadlga nabira. Žir od cera zori drugo jesen in se grabi po tleh. Seme od drugih gozdnih dreves, kakor gabra, jesena, jelše, javorja in kostanja se trga v jeseni, ko dozori. Brestovo seme pa dozori že junija ter se v juliju lahko poseje. Nabranlo seme se očisti, izlušči, malo posuši ter shrami na zračnem prostoru ali pa takoj v jeseni poseje. Želod se lačno shrani, kakor repa v zemlji na suhem prostoru.

Preizkušnja kupljenih semen.

Kupljeno seme je treba preiskati na kaljivost. To storimo, ako vložimo 100 zrnec med dve vlažni krpi, kateri položimo na vlažen in primerno gorki prostor. Če je na primer od 100 zrn 80 vskalilo, tedaj je seme 80 odstotkov kaljivo. Debelejše seme preizkusimo na kaljivost tudi na ta način, da ga prerezemo z ostrim nožem. Če ima zdravo jedro, ki mora biti polno in belorumen barve, je seme navadno dobro. Iz 100 kg storžev se dobri 3–5 kg smrekovega, 5–8 kg jelkovega, 1–2 kg navadnega borovca, 3–5 kg črnega borovca in 4–8 kg mecesnovogega čistega semena. Dobro smrekovo seme ima navadno 70–85 odstotkov kaljivosti, jelkovo v jeseni 40–70, spomladni 20–30 odstotkov, seme navadnega bora 80 odstotkov, črnega bora 80–90 odstotkov, mecesnovo 30–50 odstotkov, želod pa 80 odstotkov kaljivosti. Seme od iglastega drevja je pred setvijo na makati 2–3 dni v vodi, v kateri smo raztopili nekaj ugašenega apna.

Setev drevesnih semen.

Seme moramo sejati na golo posekanih prostorih. Rahle in gnojne zemlje ni treba veliko pripravljati, ampak jo je treba samo očistiti plevela in grmovja, z želenimi grabljam pregrabit in nekoliko prekopati. — Sejemo na široko ali mestoma, v vrstah ali v jamicah. Pri setvi na široko se seme po celem prostoru enakomerno poseje, kar se najlaže doseže, ako seme razdelimo v dva enaka dela in sejemo polovico navzkriž druga. Pri setvi v vrstah pripravimo tla progoma in te proge obsegemo. 30 cm široke vrste se napravijo po en meter vsaksebi ter v hribih vodoravno, da voda ne odnaša semena in zemlje. S setvijo v vrstah se prihrani mnogo semena ter se pogozdeni prostor pozneje lažje oskrbuje, toda potrebno je tla bolje obdelati in seme pogosteje sejati, da ne nastanejo goličave, ako seme ne vskali.

Smrekovemu semenu v solnčnih legah primešamo nekoliko borovega, ki hitreje raste in smrekove rastlinice v mladosti obsenčuje. Sejemo pa ga tudi skupno z ovsem ali ržjo in na ta način znižamo stroške pogozdovanja. Do 1 cm globoko vsejano seme se zgresa z grabljami in se rastlinice pokažejo v treh do štirih tednih. Jelko sejemo le v senci drugega drevja in v jeseni, ker seme izgubi drugače veliko na kaljivosti. Tudi bukovo seme sejemo takoj v začetku jeseni, ko je že odpadlo in sicer na široko, da ga more že odpadlo listje pokriti. Želod sadimo v jamicu, ki jih zagrnamo in rahlo zatlačimo z nogo. Sadi se ga v jeseni ali spomladni. V zadnjem slučaju začne kaliti po pretek 6 tednov po saditvi.

Potrebitna množina semena je odvisna največ od svojstev gozdnega sveta in načina setve. Na zadostno vlažni zemlji se seje redkeje, kakor na slabih, suhih, plevelnih zemljih, in solnčni legi. Pri gostih setvah se drevesca prej sklopijo ter varujejo zemljo in debla postanejo bolj gladka in polnolesna. Pri polni setvi se rabi na en hektar približno 10–25 kg smrekovega, 70–90 kg jelkovega, 10–15 kg belega bora, 20–30 kg črnega bora, 20–30 kg mecesnovogega semena, 200 kg žira ali 800 kg želoda. Pri setvi v vrsti ali jamicu se prihrani skoro polovico semena. Ako sejemo v progi, se računa na 100 metrov dolnosti 300–400 g smrekovega, 400–500 g mecesnovogega, 200–300 g semena od belega in 300 do 500 g semena od črnega bora.

Sajenje se obnese bolje nego setev.

Sajenje se obnese, kakor že omenjeno, mnogo bolje od setve. Prvi pogoj za uspešno sajenje so zdrave in dobro vkoreninjene sadike. Nabavimo jih iz mladih gozdnih naraščajev ali še bolje iz gozdnih setev, ki jih moremo vzgojiti tudi sami.

Vsek gozdn posestnik si more sam vzgojiti potrebnih sadik v lastni gozdnih drevesnic, za katero si zbere raven, senčnat prostor blizu vode. Zemlja se vsaj 30 cm globoko prekoplje, dobro zagnoji in pripravi ravno tako, kakor zemlja za zelenjadni vrt. Napravijo se 1,20 m široke grede, ki jih razdelimo s 30 cm širokimi poti, do omogočimo obdelovanje posameznih gred. — Zgoraj plasti zemlje je dobro pogogniti s črno gozdnino, ki je nežnim rastlinicam najbolj prikladna.

Se nekaj o setvi.

Seme sejemo na spomlad, meseca marca ali v začetku aprila. Najboljša je setev v vrsti, ki jih napravimo 20 cm vsaksebi. Za drobno seme, kakor seme od smreke, bora, mecesna, akacije itd., katerega je treba le malo zagniti s črno prstjo, se napravijo vrste s 4 cm debelo desko, ki jo postavljamo po gredi naprej in pritiskamo v rahlo zemljo. V nastale brazdice se seme, ki se je nekaj dni poprej namakalo v mehki vodi in potem posušilo s pepelom z roko enakomerno poseje in s kompostom pokrije. Za drobna semena zadostuje, da pridejo 1 cm globoko v zemljo.

Da se semenu ohrani za kaljenje potrebna vlaga in da se nežne rastlinice obvarujejo pred mrazom in solnčem, je posejane gredice pokriti z vejevjem. Najboljše v ta namen so brinjeve veje, katerih iglice se drže dolgo

časa na vejah. Veje ostanejo na gredicah tako dolgo, dokler seme ne vskali. Pri berih in akacijah jih nato odstranimo, pri smrekah, ki so bolj občutljive, pa jih vtaknemo ob strane gredic v zemljo, da obsenčujejo setev. Kakor v gozdu rabi tudi na virtu smreka in jelša več sence, kakor mecesen. V obrambo plichev se nameči seme v raztopini minija. Kjer se ni batni miši, ki rade stikajo za semenom, je jelke sejati v jeseni. Obsenčevanje posejanih prostorov je neobhodno potrebno. Seme more priti do 3 cm globoko v zemljo. Želod se sadji 1–2 cm vsaksebi v vrstah in mora priti vsaj do 5 cm globoko v zemljo. Obsenčevanje tukaj ni potrebno.

Setve se morajo tekem poletja najmanje po petkrat opletiti in okopati, ako zemlja ni sama po sebi dovolj rahla. V suši je zalivanje neobhodno potrebno. Koncem septembra se obsenčevalno vejevje odstrani in se občutljiva drevesca, kakor smreke, jelke, mecesni in jelše zavarujejo proti mrazovom. To storimo, ako zemljo med vrstami pokrijemo z mahom, žaganico ali listjem, ki ga na spomlad zopet odstranimo. Od drugega leta naprej ne potrebujemo rastlinice več obsenčevanja, vendar jih je treba zalivati ob hudi suši. Okopavamo in plejemo jih, kakor v prvem letu.

Kdaj so razne vrste dreves sposobne za pogozdovanje?

Smreke so sposobne za pogozdovanje šele v tretjem letu. Če jih nočemo saditi na pust svet ne morajo za to prej pripraviti s tem, da jih presadimo v gozdn vrt v razdalji 10 cm v vrstah in posamezne vrste 20 cm naranzen. Po dveh letih so tako presejana drevesca sposobna za presaditev v pustih gozdnih legah. Mečesni so porabni že v dveh letih. Enako presadimo tudi jelke, ki so navadno sposobne v treh do štirih letih za stalno mesto. Drugo drevje se ne presaja, ker je sposobno že kot dveletno za stalno mesto. Hrasti so sposobni že v prvem letu za sajenje v gozdu.

(Konec prihodnjih).



Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V pondeljek se je začela v parlamentu razprava o pogodbi, sklenjeni v Rimu z Italijo. Pašič in zunanj minister dr. Ninčič sta le prekinila svojo politično bolezni in dr. Ninčič je na svoj zmeden in voden način zagovarjal rimske pogodbo. Ko je nastopil, ga je opozicija sprejela z zaničljivimi klaci: Živio Mussolini! Poslušajmo Mussolinija! Minister ni ničesar navedel, kar bi le malo zamoglo opravičiti izdajstvo glede Reke, krivdo je hotel valiti na proticentralistično politiko ter se končno izgovarjal, da je bila vlada prisiljena, podpisati tako pogodbo. Med govorniki opozicije je najostrejše obsodil rimske pogodbo dr. Hohnjec, ki je s svojim govorom zlasti Pašiča vznemirjal. Glasovanje se je vršilo včeraj in nam izid še sedaj ni znan. Vlada je gotovo zopet draga plačala turške glasove. Ponovil se je zopet žalostni in sramotni slučaj, da so morali turški poslanci iz Makedonije z grožnjo, da ne bodo glasovali, izsiliti od vlade preiskavo v ponovnem krvavem zločinu nad turškim prebivalstvom. Policijski in žandarski divjaki so namreč zopet pomorili veliko nedolžnih ljudi in med temi celo 18 žen in otrok.

V nedeljo se je vršila v Zagrebu seja federalističnega bloka (SLS, HRSS in organizacije bosanskih muslimanov). Po konferenci je izjavil dr. Korošec časnikarjem, da je bil ta sestanek važen in uspešen korak na prej ter, da so sklenjeni dogovori, ki so potrebni kot kažipot za rušenje vlade.

Po vesteh iz Albanije je zaradi brezposelnosti zavladalo v Skadru nezgodno stanje. Ugledni Skadričani so sklenili poslati depulacijo v Beograd, da naprosijo našo vlado, naj zasede Skader, ker drugače propade. Beograjsko časopisje z vso resnostjo trdi, da se je med Pašičem in Mussolinijem sklenil dogovor, da Jugoslavija za protislugo vsled prevzetja Reke po Italiji aseje Skader.

Z odlokom ministrstva za prosveto je ukinjen odsek za prosveto v Ljubljani. S tem odlokom so ukinjeni višji šolski svet, okrajni šolski sveti in sploh vsaka avtonomija, ki je doslej obstojala na šolskem polju.

V NEMČIJI

je popolnoma propadlo gibanje za odcepitev Porenja. Francija je separatiste z vsemi sredstvi podpirala ter je hotela spraviti vprašanje samostojne Pfalce na dnevnih redih. Anglija je to vmešavanje v notranje nemške zadeve odklonila, prebivalstvo je separatistične »vlade« napadal in izganjalo in tako je pokret doživel svoj popolni polom.

NA ANGLEŠKEM

je izbruhnila velika stavka pristaniških delavcev, ki se bo pa gotovo po posredovanju vlade mirno končala.

Liberalna stranka ruje proti delavski vladi, a ne more pričakovati uspehov, ker druga opozicionalna stranka, konservativci njej ne bodo prisločili na pomoč.

RUSIJA.

Sredi tega mesca je bilo popolnoma ustavljeni tiskanje sovjetskih rubljev. Mezde se bodo plačevale od sedaj naprej samo še v »čevoncih« (sovjetskih zlatnih) in v zakladnicah v vrednosti 5, 3 in 1 rublja. — Sovjetski rublji, ki ostanejo do izdaje bakrenega denarja v prometu, bodo veljali kot drobiž. Nato bodo vse emisije od leta 1917 do 1923 po določenem kurzu odtegnjene prometu. — Uradno je razglašeno, da je tudi Norveška po vzgledu Anglije priznala rusko sovjetsko vlado.

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

Sprememba odbora. Odbor PZ se je v svoji redni seji dne 29. januarja rekonstruiral in je sedaj sledče sestavljen: Predsednik: dr. Josip Hohnjec, I. podpredsednik Jože Stabej, II. podpredsednik Marko Krajnc, tajnik profesor Ivan Prijatelj, blagajnik Jože Mirt, gospodar dr. Josip Jeraj, odbornik za trezorstvo delo Jože Krošl, odbornik za narodoobrambo delo monsgr. dr. Anton Medved.

Delokrog Prosvetne zveze v Mariboru se razteza na vse ozemlje lavantske škofije ali na bivšo Slovensko Štajersko, Slovensko Koroško in Prekmurje. Toliko v vednost nekaterim včlanjenim društvom, ki si niso bila v tem na jasnom.

Olažjava raznih pristojbin. Pozamezna društva se obračajo na nas s prošnjami, kako je z olažjavo raznih pristojbin, ki jih morajo društva plačevati. Odgovarjam, da začasno ni druge pomoči, ko da društvo izpoljuje tozadne zakonske določbe. Obenem pa naj društva vedo, da bo zastavila Prometna zveza vse svoje moči pri naših gg. poslancih in drugih merodajnih činiteljev, da se društva razbremene številnih in velikih pristojbin, sicer je nevarnost, da zastane vse naše izobraževalno in prosvetno delo. Ko bo reč dozorela, bodo vsa včlanjenja društva o vsem takoj obveščena.

Pristopne izjave. Lepo število društev še ni poslalo pristopne izjave k Prosvetni zvezi. Nekateri menda mislijo, da je to zoglj formalnost, ki se more že njo odlašati. Drugim zopet ni jasno, kaj bo potem, če pristopijo k Prosvetni zvezi. Tem in vsem drugim odgovarjam po slednjem: Vsa krščansko-socialna izobraževalna in prosvetna društva so se prej smatrala za včlanjenje v bivši Slovensko krščansko-socialni zvezi v Mariboru, katere naslednica je Prosvetna zveza. Ugotovilo pa se je, da v tem oziru ni bilo nobenega reda in jasnosti. Da se na pravi temu konec in ustvari red ter disciplina v naši prosvetni organizaciji, morajo vsa naša društva poslati svoji centrali pismeno pristopno izjavo, na kar prejmejo tudi pismeno potrdilo o sprejemu v Zvezzo, ki bo posebno važno pozneje pri raznih pristojbinskih olažjavah, ki jih upamo doseči. Društva, ki ne pošljajo pristopne izjave bomo smatrali za nedelavnina in usahla ali pa za nam nasprotina in jih bomo kot taka javno označili vsem v vednost. Zato vrnite takoj pravilno izpolnjene pristopne izjave, ki so bile priložene prvi okrožnici; če pa kdo te okrožnice ni dobil, naj piše, da se mu dopošlje naknadno.

Osnutki. Vsem društvom, ki so poslala že pristopne izjave, smo poslali potrdilo o sprejemu v PZ. Potrdili smo priložili 1. in 2. osnutek za predavanja, katera naj društva po možnosti kmalu izvršijo. Oba osnutek je izdelal naš voditelj dr. A. Korošec. Take osnutek za predavanja bomo še nadalje izdajali, ker smo prepričani, da bodo vsem voditeljem društev dobrodošli.

Poslovnik. Nekatera društva so že prosila za poslovnik, s katerim jim pa še ne moremo postreči. — Poslovnik za vse naša prosvetna in izobraževalna društva bo izdala ljubljanska PZ, ki ga pa še ni dala v tisk, kolikor je nam znano. Kadar ga dobimo, ga bomo takoj poslali vsem včlanjenim društvom.

Poslovne tiskovine. Da dosežemo enotno poslovanje v naših društvih, bomo naročili skupno z ljubljansko PZ poslovne tiskovine: vložni zapisnik, blagajniško knjigo, seznam članov, intentarni zapisnik knjižnice (vse 4 v obliki zvezka po 50 strani) in pole članarine. To bo sicer nekaj stalno, ali neobhodno je potrebno, ako hočemo imeti red in disciplino v poslovanju, ki je pa zopet pogoj za delovanje društva.

Družba sv. Mohorja. Čas za vpisovanje v družbo sv. Mohorja poteka. Ni nam potrebno govoriti o velikih zaslugah, ki si jih je družba sv. Mohorja pridobil za slovenski narod. Lepo je bilo še pred leti število njenih udov (nad 90.000), tuji so nas občudovali, žal, da je to število padlo v zadnjih letih skoraj na polovico. Ali je mogoče temu krija udina 20 D na leto? Ako premislimo, da stane skoraj vsaka knjiga, katero kupimo, najmanj 20 D, tedaj vidimo, da je že sam koledar družbe sv. Mohorja vreden denarja, ki ga plačamo kot udino, nikar ko nam družba sv. Mohorja nudi še polleg teg 3 lične, podučne knjige. Posvetna zveza v Mariboru naproša vse odbornike v njej včlanjenih in še ne včlanjenih prosvetnih in izobraževalnih društv, da gredo do dne od hiše do hiše, kjer naj agitirajo za Mohorjevo družbo. Naj ne bo slovenske hiše, ki ne bi bila naročena na knjige družbe sv. Mohorja.

Dekliške zveze. Kdor pozna zgodovine štajerskih Dekliških zvez, ve, da so si pridobile velike zasluge v versko-narodnih bojih slovenskega ljudstva tekom zadnjih desetletij. Svetovna vojna, ki ni priznala nikomur, je tudi tej cvetoči dekliški organizaciji začrtala globoke brazde. Kljub vsem težkim preizkušnjam je ostalo pri življenju še lepo število DZ, ki skrbijo za srčno in umsko izobrazbo svojih

članic. Da pa bodo DZ postale enotno urejena močna dekliška organizacija, se bodo posamezne DZ združile v večje edinice in sicer: po sodnih okrajih v okrajne DZ. Že tekom prihodnjega mesca se pričnejo vršiti po vseh sodnih okrajih Štajerske in Koroške okrajni sestanki DZ, katerih so se dolžne udeležiti pred vsem odbornice posameznih DZ. V krajih pa, kjer se bodo okrajni sestanki vršili, imajo dostop tudi druge članice tamošnjih DZ. Čas, kraj in vse podrobnosti teh sestankov bomo objavljali v »Slov. Gospodarju« in še posameznim DZ posebej potom okrožnic. Ker je usoda našega naroda v veliki meri odvisna od našega ženstva, zato bo Prosvetna zveza storila vse, da bo v vsaki naši župniji obstojala dobro urejena dekliška organizacija, bodisi Dekliška zveza ali Orlica.

Vse odbore Dekliških zvez pozivamo, da si v najkrajšem času pripravijo: 1. kratko pisano poročilo o dosedanjem delovanju svoje DZ, 2. na posebni poli napisan odbor svoje DZ. To mora vsak odbor prinesi na okrajni sestanek, kakor tudi dosedanje poslovne knjige, ker se bo ob tej priliki izvršila revizija posameznih DZ. Dekliške zveze, na delo!

Naša naznanila. Prosimo, vsa včlanjena društva, da vsa naša naznanila, ki jih objavljamo v »Straži« in »Slov. Gospodarju« skrbno zasledujejo in izpolnjujejo, jih iz listov izrežejo in v svojem arhivu shranjujejo.

Tajništvo Prosvetne zveze v Mariboru.

Tedenske novice

Podelitev dveh župnij. Župnijo Hoče je dobil župnik pri St. Janžu na Dravskem polju g. Lojze Sagaj. Župnija Ljutomer je podeljena ponkovskemu župniku g. Antonu Kociper.

Zahvala in prošnja. Gospod knezoškop dr. Andrej Karlin je dobrohotno dal pobirati milodare po lavantinski škofiji za zidanje katoliške kapele in župnijskega stanovanja v Drvaru v Bosni. Sprejeli smo velikodušen dar od 23.900 D ter izrekamo prevzvišenemu gospodu knezoškopu, velečastiti duhovščini in vsem cenjenim darovalcem svojo globoko zahvalo. Bog naj plati vsem dobrotnikom. Naše mile brate Slovence, p. n. zavode in p. n. orlovska društva, katerim še ni nič o naši prošnji znanega, pa prosimo tem potom še za nadaljnje podpore in opisujemo v sledečem naš žalostni položaj. V Drvaru v Bosni živi okoli 700 katoliških družin, ki nimajo ne cerkev, ne duhovnika. Najbližji duhovnik živi v Bos. Petrovcu, ki je od Drvara 28 km, to je sedem ur hoda oddaljen. Ti katoličani so uradniki in delavci dveh velikih tovarn, ki pa zaslужijo danes komaj siromašni kos kruha in ne morejo, čeravno bi radi, mnogo žrtvovati za zidanje te kapelice. V Drvaru se rodijo in umirajo otroci brez sprejema sv. krsta, odrasli umirajo ne da se jim podelijo sv. zakramenti za umirajoče, mrtve zakopamo brez duhovnika, edino mali zvonček, katerega smo si po končani svetovni vojni spet kupili, ker nam je vojska vzela dva lepa cerkvena zvona, klenka našim mrtvym v zadnje slovo in ga njegovi zvoki spremljajo do hladnega groba. Ker Petrovac ne leži ob železnicici, stane voz našega siromašnega duhovnika, ki nima drugega nego malo hišico in okoli te hišice pet metrov veliki vrt ter živi samo od naših milodarov, čez 300 D za pot v Drvar, tega pa mi siromaki plačati ne moremo. Sv. Oče nam je dobrohotno poslal tudi pomembno od 7600 D za zidanje kapelice. Prosimo p. n. samostane in p. n. orlovska društva, da bi za našo svrbo dobrohotno priredili kako zabavo. Od ministrstva imamo dovoljenje, da smemo pobirati po celi Jugoslaviji. Še enkrat izrekamo vsem cenjenim darovateljem tisočeri: Bog plati in prosimo nadaljnje podpore, ki se naj pošlje na našega gospoda škofa Gariča v Banjaluki, ali direktno na Odbor za gradnjo rim. kat. kapele i župnog stana u Drvaru.

Drugi liv mariborske zvonolivarne »Zvonoglas«. Nova zvonolivarne »Zvonoglas«, ki je dne 30. m. m. izvršila svoj prvi liv 10 zvonov, je dne 13. t. m., torej že po 14 dneh, zopet srečno izvršila svoj drugi liv. To pot je bilo vltivo 8 in sicer večjih zvonov, ki so naročeni za Sv. Trojico, Sv. Peter pod Sv. gorami, Sv. gore itd. Svečanosti drugega liva je prisostvovalo poleg gg. bogoslovcev in preč. g. ravnatelja bogoslovja g. dr. Somreka ter preč. g. stolnega in mestnega župnika Moravca tudi več čč. gg. duhovnikov iz okolice. Navzoči so imeli priliko se prepričati tudi o kvaliteti in mojstrski izdelavi zvonov iz prvega liva ter se o potrakovjanju zvonov radovati nad čisto srebrno donečimi glasovi.

Razstava novih zvonov v Mariboru. Sloves, ki ga je širom ožje domovine napravil prvi srečno uspeliv novi mariborske zvonarne »Zvonoglas«, je vzbudil tako splošno zanimanje, da se je lastništvo odločilo prirediti prvo razstavo dosedaj izgotovljenih zvonov. Razstava bo splošno pristopna in tako urejena, da se bodo udeležniki lahko sami prepričali, kaj zamore iz raznih surovin, kovin in zemlje ustvariti v tej industriji večja roka mojstra livarja. Pri tej priliki bodo lahko občudovali tudi tehniko gradbenika (Nassimbenija), ki je v težkih časih prevzel in dovršil ponosno stavbo nove livarne. Seveda bi teh novih čudežev ne bilo, da se ni tega novega podjetja lotilo resno domače podjetje uglednih mož, katerih imena nam jamčijo za solidnost in razvoj v tej industriji. Dan razstave se še objavi.

Preselitve. Naši vrlji ter zasluženi pristaši g. dr. Andrej Veble se je preselil iz St. Lenarta v Slov. gor. v Maribor in otvoril odvetniško pisarno v novi stavbi Zadružne gospodarske banke nasproti frančiškanski cerkvi. Vsem našim pristašem, ki rabijo pravne pomoči, g. dr. Vebleta najtopleje priporočamo!

Shod naše stranke v Vurbergu pri Ptiju. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 2. marca, po sv. maši shod SLS. Poča g. poslanec Vesenjak.

Poroka vrlega para. Od Šmarjete ob Pesnici poročajo: Pred kratkim se je v Vukovju poročila pridna Marijina družbenica Magdalena Zugman, posestnikova hči, z Jošipom Senekovičem, posestnikom iz Partinja. Vrlemu paru čestitamo, že leč obilo zakonske sreče in blagoslova.

Odlikovanje zaslужnega moža. Dne 24. t. m. bo izročil občinski odbor občine Spod. Jakob, dol svojemu dolegnemu zaslужenemu in spoštovanju vrednemu županu diplomo častnega občanstva. To odlikovanje je le majhen dokaz, kako spoštovanje uživa gospod Peklar pri ljudstvu, to se razvidi posebno iz volitev, ko mu občani skozi 30 let izročajo najvažnejša zaupna in častna mesta. Mož je visoko cenjen od državnih, kakor cerkevnih oblasti. Kot gostilničar je znan po celem mariborskem okraju. Znan je kot velik dobrotnik siromakov in pomoči potrebnih, katerim pomaga rad z besedo in dejancem. Za svoje zasluge si je gospod Peklar v polni meri zaslужil vidno priznanje — postal je prvi častni občan občine Spod. Jabobski dol.

Tri nove zvono bodo potegnili v zvonik na Gornji Pojskovi dne 24. t. m. Začetek cerkveni slovesnosti ob pol 10. uri.

Zanimivosti od Št. Janža na Dravskem polju. Menda si mislite, g. urednik, da nam je tinta zmrznila vsled hude zime, ker tako dolgo ni nobenega glasu odtod. Če bi imeli kake društvene prostore, bi že večkrat kaj slišali od nas, a tako pa smo po zimi obsojeni v zapeček. Trudimo se, da bi temu nedostatku odpomogli. Včasih nas iz zapečka spravi kaka nesreča. Tako je pred tedni pogorela do tal hiša in gospodarsko poslopje z živežem vred Andreju Kirbiš v Prepolah. Dobroščni ljudje so mu pomagali z živili, tudi v cerkvi se je nabrala zanj lepa svotica. V tovarni v Hočah se je ponesrečil Ivan Veis iz Ternič. — Nesreča se včasih tudi priklati na gostijo. Tako je posestnika Franca Ornika iz Margečkega udaril pri takih priliki konj zelo hudo v nogo, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. — Zelo se veselimo novih bronastih zvonov, ki jih upamo dobiti do Velike noči. Na gostiji Antona Kac in Marije Tement v Rošnji so nabrali svatje z licitacijo sladkega zajčka za zvono 311 dinarjev. Srčna zahvala vsem darovalcem, naj bi oznanjali zvoni zaročenima dolgo let samo srečne ure. — Ko sta bila Franc in Jula Šmigoc iz Rošnji pri poroki sestre v St. Vidu, so to edostnost zavohali neki dolgorstneži ter so skušali vlotiti v gostilno, a se jim ni posrečilo ter so jih odpodili.

Nova bolnišnica usmiljenih bratov v Ljutomeru. Pravljalna dela za zgradbo nove bolnišnice usmiljenih bratov so v polnem teknu. Zato se obračamo s prošnjo do vseh blagih src, da bi še naprej tako požrtvovalno pomagali s svojimi milodari, da se zamore čimprej začeti z zgradbo te prepotrebne bolnišnice. Posebno se obračamo na naše pridne in dobroščne pohorske kmete, da bi nam pomagali z lesom, ki ga tukaj v okolici Ljutomera primanjkuje. V kratkem času bode pobirati usmiljeni brat po Pohorju milodare, zlasti les za zgradbo bolnišnice ter ga toplo priporočamo vsem blagim srcem. Obenem prosimo vse župnijske urade, da bi nabiralca pri svojih župljanih priporočali. Nova bolnišnica bo velikega pomena posebno za Mursko polje, Prekmurje in Medžimurje, ker nikjer ni bližu bolnišnice, zato prosimo tudi denarne zavode, banke in podjetja, da žrtvujejo večjo svoto za plemenito človekoljubno podjetje: novo bolnišnico usmiljenih bratov v Ljutomeru.

Posnemajte! Iz Ljutomera poročajo: Na veseljem goštovanju so ob priliki poroke Franca Novak in vrele mladence Mice Škrjanec iz Brancovcev se darovali svatje za Katoliški dom v Ljutomeru 256 dinarjev. Istočasno so se spomnili na naš tako potreben društveni dom tudi na župnini Dragotina Frater in Marije Magdič na Cvenu ter nabrali v isti namen 88.50 dinarjev. Želimo mladima paroma obilo sreče na pot in obenem prosimo, da se sedaj v predpustnem času, ko se vrši gostija za gostijo, tudi drugi še spomnijo našega društvenega doma in na beroje po stari slovenski navadi majhno svotico v ta dobrodelen namen!

Hvalevredno gibanje fantov v Dornovi pri Ptiju. Na dorejsko nedeljo, dne 10. februarja, so dornoski fantje priredili veseloigrivo v petih dejanjih »Repoštev«. Igrali so lepo, vsi igralci so se dobro vživeli v svoje vloge, posebno starci Repoštev je izvrstno igral. Vsem gledalcem so nopravili obilno veselja in smeha, posebno pa Smola s svojim smešnim obrazom. Uspeh je bil v vsakem oziru prav dober. Le večkrat se fantje spravite na take igre, to je boljše, kakor pa gostilne in pretepi.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Zadnji pondeljek smo spremljali k altarju dolgoletno prednico tukajšnje dekliške Marijine družbe Franco Čeh. Po smrti očeta in matere je prevzela domače posestvo v Sovjaku in si je zdaj izbrala za pomočnika v gospodarstvu posestniškega sina Janeza Brumen iz Svetinc pri Sv. Urbanu. Mnogo sreči vrlji hiši, dolgoletni naročnici našega »Slovenskega Gospodarja«. — V nedeljo zvečer je nenadoma in nepričakovano umrla dobra mamika Jozefa Murko v Bišu v starosti 78 let. Iz njenega zakona s Karlom Murko, velenosestnikom in večletnim županom v Bišu, se je rodilo pet otrok, od katerih je najstarejši Jožef sedaj posestnik na domu in župan v domači občini, sin Franc bančni ravnatelj v Ljubljani, sin Rudolf višji uradnik na Dunaju, sin Karel in hčerka Terezija pa sta stregla očetu in materi v starosti. Dobro je preskrbela umrla mamika vse svoje otroke, mirno in brez bolečin je tudi zaspala. Bog ji pa naj plačilo da!

Vesela novica od Sv. Andraža v Slov. gor. Dne 11. t. m. se je poročil vrl fant in zvest naš somišljenik Jakob Iliešič z Zaliko Šegula. Bodisi v cerkvenem, bodisi v političnem delu je vselej storil svojo dolžnost. Vrste naših

mož so v njem pridobile zanesljivega pristaša. Veselje poročnega dne mu je božja previdnost nekoliko zagrenila, ker je ženinova skrbna mati bila priklenjena na bolniško posteljo. Svojo ljubezen do dobre matere je pokazal s tem, da je opravil svojo gostijo z veliko skromnostjo. Zato pa so se svatje spomnili naših bednih dijakov in zbrali za Dijaško kuhanjo v Mariboru sveto 680 K. Novoporočencem želimo obilo sreče, ženinovi materi pa, kot naši navdušeni somišljenici, skorajšno zdravje.

Iz Konjic. Poročil se je vrl Orel, delaven naš somišljenik in občinski odbornik Stefan Pavlič z ravno takopžrtvovalno Nežo Rudolf. Obilo srečel! Pri tej priliki so svatje zbrali 265 dinarjev za naš Društveni dom. Bog povrnil! — Delo pri Društvenem domu je v jesenskih mesecih in še v zimskih tednih lepo napredovalo, tako da imamo sedaj 27 m dolgo, 10 m široko in nad 6 m visoko stavbo že pod streho. Zanimivo bo po dovršitvi stavbe slišati poročilo o poteku dela. Že čez 600 voženj, vse zastonj in čez 3000 brezplačnih dnin, vse spričevalo zavednih in požrtvovalnih naših ljudi. Ne samo, da se odzovejo, ampak celo plemenito tekmujejo med seboj moži in fantje, žene in dekleta, tako da pogled nazaj razpre morebitne skrbi za vnaprej.

Požar v Mozirju. Razburljiv dan je bil za trg Mozirje 13. februar. Krog pol 6. ure zjutraj je prestrašil ljudi glas trobente in plat zvona. Gorela je napol lesena Holovarjeva hiša v trgu. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno. Sreča v nesreči je bila, da je voda prav blizu in da je debel sneg na strehah lovil leteče iskre. Tako je bilo domači požarni brambi in drugemu občinstvu kljub zmedji, ki je sprva nastala, mogoče omejiti požar, da se ni razširil na sosednje hiše in celo rešiti večino pohištva. Škoda je vključila temu občutna, ker je bilo poslopje zavarovano le za malenkostno svoto.

Fantovski pretep. K poročilu o fantovskem pretepu v Brezju pri Mozirju, katerega je prinesel »Slov. Gospodar« dne 7. februarja, je treba pripomniti, da gostilničar g. Kolenca ne zadene nobena krivda. On je fante svaril in pomirjeval, pa ker so imeli staro sovraštvo zaradi neumnosti, so šli ven in si mora vsak sam pripisati, če je našel, kar je iskal.

Uboj. Iz St. Ilja pri Velenju poročajo: Dne 15. t. m. je pri nas umrl Mihael Verdev, po domači mladi Jakob, in sicer radi udarca, katerega mu je prizadjal tolovaj. Cela žaloščna in vsega obžalovanja vredna zadeva se je doigrala tako-le: Dne 14. t. m. so se vrzali 4 možje iz sejma v Žalcu z večernim vlakom. V bližini Velenja sta jih pričakala pri neki hiši dva tolovaja. Eden od razbojnikov je udaril Verdeva s polenom po glavi z vso silo. Ubogi Verdev je še nekaj časa šel, nato pa se je zgrudil, padel v nezavest in se ni več zavedel. Drugi dan ob štirih popoldne je umrl. Pri raztelesenju so ugotovili, da je imel lobanjo prek in prek prebito. Blagopokojni je bil eden najboljših faranov, komaj dve leti oženjen in zaposlen s komaj enoletnim otrokom.

Iz Bočne. Tukaj je umrl Ivan Purnat. Z njim je ugasnila gostilniška koncesija gostilne pri Feržemu in splošna želja vseh poštenih občanov, da ta koncesija nikdar več ne oživi. Ta gostilna je med vsemi, kar jih je v meja katastralne občine, najbolj slaboglasna že od časa, ko jo je vodila stara »vesela« vdova, pa do najnovijejšega časa, ko jo vodi mlado, neizkušeno dekle. Večino obiskovalcev tvorijo pijanci, igralci in pokvarjena mladina. Za čas zadnje »komedije« je bila gostilna odprta kar do 3. ure zjutraj. Slišimo, da prosi zdaj za koncesijo novi lastnik hiše. Upamo, da bode kr. politična ekspozitura koncesijo kratkomalo odrekla, ker je za posuševanje ljudstva v katastralni občini Bočna, ki šteje 550 ljudi, šest gostiln več kot preveč. Prošnjik je sicer osebno pošten mož, ki pa brez gostilne lahko živi; saj ima tri hiše, žago, lesno trgovino, dvojno posestvo in trgovino z mešanim blagom, četudi na tuje ime. Pričakujemo, da bodo tudi tisti odborniki, ki so s prošnjikom v sorodu, brez ozira na te vezi jednoglasno glasovali proti podelitevi koncesije, ker tako zahtevajo oziri na splošni blagor ljudstva.

Umrl je v Čretu pri Teharjih dne 15. februarja gospod Žan Koštonaj, mož stroga krščanskega preprizanja. Pred eno in pol letom se je poročil s hčerkko ugledne rodbine Rezar, pd. Kondolove iz Kresnik nad Teharjem. Kako pridno in marljivo se je pripravljala za gospodarja. Z vso vnero se je zanimal za kmetijstvo, zlasti za drevesnico, katero je nadvse ljubil. Bojeval se je v svetovni vojni na soški fronti, odkoder je prinesel kal bolezni. Vsako nedeljo smo ga videli z njegovo ženo v cerkvi, kjer sta sodelovala oba že od otroščih let pri cerkvenem petju. Smrtni udarec, ki ga je prizadel neizprošna smrt njegovi mladi ženi in staršem, je velik in nezaben. Bodí Žanetu zemljica lahka, udovi ter staršem pa naše sožalje!

Novice iz Vojnika. Tukaj prav pridno deluje Izobraževalno društvo in njegovi odseki. Pevski odsek je na Štefanovo vprizoril mično zgodovinsko igro »Miklova Zala«. Orliški krožek se pripravlja za igro »Na Osojah«. Orel je pred kratkim vprizoril šaljivo igro »Davek na samce«. Sedaj se hoče pa tudi Sokol pokazati, da se živi in bo s pomočjo Orla vprizoril na pustno nedeljo igro »Rokovnica«.

Kako je kaj v Galiciji pri Celju? Smrt pri nas zelo pridno kosi, izbrala si je najstarejše ljudi: Dne 25. januarja je umrla vdova Helena Penčik, 84 let stara. Osem let je bila slepa, nazadnje tudi gluha, a je potrežljivo

menu veličasten; 4 duhovniki so ga spremili na pokopališče, kjer mu je domači g. župnik govoril kratko besedilo. Ubogi mladi ženi-vdovi naše iskreno sožalje! N. p. v m! — Dekliška zveza se tukaj prav živo giblje in prireja zlasti sedaj v zimskem času pogoste sestanke z zelo zanimivim vsporedom. Žal, da imamo tako majhne prostore za prireditve. Zato pa je pri vseh dobrih iskrena želja: postavimo si društveni dom! Treba je le odločne volje!

Dve zanimivosti iz Dola pri Hrastniku. Tukajšnji novi šolski voditelj zelo upošteva ljudske potrebe, kar je razvidno iz tega, da je takoj upeljal začetek pouka ob 9. uri. Ta upeljava je primerna vsled precejšnje oddaljenosti nekaterih otrok, ki so morali dosegati v zimskih jutrih z lučjo od doma. Tudi »stari« gospod je začel upoštevati ljudske želje. Obljubil je možem iz občine Sv. Krištof, da bo deloval za združitev te občine z dolsko občino. Ker smo prepričani, da bo gospod blivši nadučitelj držal besedo, upamo, da bo v kratkem prišlo do uresničenja te dolgoltene ljudske želje.

Novice iz Pilštajna. Dne 8. februarja je umrla pri nas Marija Maček, skrbna mati iz ugledne rodbine. Bila je zelo priljubljena pri faranah. Pogreb je bil v nedeljo ob obilni udeležbi ljudstva. Številna udeležba je pokazala, kako je bila priljubljena. — Isti dan je bil pokopan na domačem pokopališču Franc Kolar, ki je bil znan pod imenom: »rudar iz Nemškega.« Nakopal si je ondi v podzemeljskih jamah zavratno pljučnico. Vrnil se je domov, a kruta bolezna mu je pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi. France, počivaj v miru v domači pilštajnski zemlji! — Naš Orel je prav pridno in vsestransko na deku. Zadnja orlovska prireditev na Stefanovo »Mlinar in njegova hčka« ob sviranju domače godbe je popolnoma zadovoljila občinstvo. V nedeljo, dne 10. februarja, so nastopila dekleta z igro »Goslarica naše ljube Gospe.« Žele so pohvalo ob gromovitem ploskanju, ker so vse igralke izborni rešile svoje vloge. Pretresljiva igra je marsikom privabila solze in vnela ljudstvo v ljubezni do Marije. — Orel se sedaj prav pridno pripravlja, da pravi mnogo nedolžnega veselja v pustnem času. Nastopil bo na pustno nedeljo v igri »Kmet Herod in strah z dolgo roko«, ob sviranju orlovske godbe. Prijatelji mladine, pride in uživajte pošteno zabavo in trezno razvedrilo!

Blagoslovitev novih zvonov v Loznom pri Sv. Florjanu ob Boču. Dne 10. t. m. smo srečno potegnili v stolp naše ljube romarske cerkvice Marije Loreto dva nova bronasta zvona. Radi bi bili to slovesnost odložili na poznejši, toplejši čas, da bi bilo bližnjim in daljnim romarjem mogoče priti, a ta dva siromaka sta že dolgo in težko čekala, da pride na svoje odločeno mesto. Že 28. decembra sta bila iz Maribora pripeljana, pa sta radi snežene in ledene poti morala tri tedne čakati pod bregom. Ko so se tla ob nekem južnem dnevu nekoliko udala, smo jih s težavo spravili na breg, kjer sta se moralna pred cerkvenimi vratni pokoriti za greh počasnosti zvonarne in še tri tedne čakati na svoje odrešenje, dokler ni prišel določen dan 18. svečana. Kljub mrazu in ledenu potu se je še vendar nabralo obilno število vernikov iz domače in iz sosednih župnij. Slovesno blagoslovitev je opravil domači g. župnik ob asistenci križevskega g. kaplana Petra Kovacič. Potem je imel svečanosti primerno pridigo in slovesno sv. mašo za vse dobrotnike te cerkve.

Ob priliki poroke Franca Senčar iz Vogričovec in Liziče Mundove iz Sejanec je nevestin brat Matija, osmošolec mariborske gimnazije, nabral med gosti potom licitacije 155 dinarjev za Dijaško večerjo v Mariboru. Vsem darovalcem še enkrat najlepša hvala, ženini in nevesti pa kličemo: Bog vaju živi mnoga leta!

Vinarska zadruga »Ljutomerčan«, r. z. z. o. z., v Sv. Bolfenku pri Središču je podarila Dijaški kuhinji v Ptiju 500 dinarjev. Za ta velikodušni dar se odbor zadrugi prisrčno zahvaljuje in prosi ob tej priliki tudi druge zadruge in posojilnice ter prijatelje naših dijakov, zlasti v ptujskem okrajnem glavarstvu, za primerno podporo, ker je število podpiranih učencev vedno večje, sredstev pa malo.

»Občinska uprava.« Dne 8. t. m. smo razposlali družgo številko »Občinske uprave.« To številko smo poslali še vsem občinam in drugim uradom na vpogled, kakor prvo številko. Novi naročniki so obenem prejeli tudi prvo številko. Ker vsled skromnih sredstev ne moremo vzdržati dvojne naklade, smo poslali pač tiste izvode prve številke, ki so nam bile vrnjene. Vsem prvim številkom so priložene položnice. Kdor je naročnino že plačal, naj položnico prihrani za prihodnjič. Tretjo številko bomo poslali le tistim, ki bodo najkasneje do konca tega meseca poslali naročnino. Vse druge pa nujno prosimo, da nam prij dve številki lista takoj in nepokvarjeni (nepočeckane) vrnejo, da bomo novim naročnikom lahko postregli tudi s prvimi številkami. Ko naročate list, ali če po položnici pošljete naročnino, napišite natančen naslov, posebno pošto. — Upravnštvo.

Gospodarstvo.

DRUGA RAZPRAVA O OBREZOVANJU VRTNIC.

Obrezovanje je važnega pomena pri gojitvi vrtnice, ker od obrezovanja je odvisen razvoj ter obstanek.

Govorimo pred vsem o tem: Kako obrezati visoko-stebelno vrtnico. Tu nam je razločevati med še mlado in starejo visoko-stebelno vrtnico, ali recimo: med vrtnico, ki smo jo vzgojili z okuliranjem divjaka v preteklem letu, in med ono, ki ima že krono.

V preteklem letu okuliranemu divjaku so oči že poznale, ali pa spijo. Pristopimo pred vsem k okuliranemu divjaku, ki ima še speče oči. Oglejmo si speče oči, kako je prezimelo. Je oči sveže, lepo zeleno, je prestalo srečno živno. Je oči črna, zima ga je zamorila. Svoj čas sem

svetoval, ustaviti v divjaka dve oči, tako da sta si nasproti. Sta obe oči prezimili dobro, sta torej sveži, lepo zeleni, dobro, a zadostuje, če se je rešilo pred mrazom le samo eno oko, ki je zmožno pogagnati in se potem vzgoji v krono.

Vzemimo, da je prezimelo od dveh v divjaka okuliranih oči samo eno, kakor je ravnat pri obrezovanju? — Ako je zamorila zima spodnje oko, izreži mrvto oko predvino z ostrim nožem popolnoma iz debelca. Zamaži z voskom ali z raztopljenim smolom rano, da zaceli, oziroma nad povzročeno rano se sklene koža, da popolnoma zraste. Ako rane ne zamažeš, in ostane odprta, se sok enakomerno sploh dobro ne pretaka po stebelcu, gornje sveže ohranjeno oko trpi, da, celo preti nevarnost, da se posuši.

Druga je, če je zamorila zima zgornje oko. Ga tudi lahko izrežeš in rano zamažeš, lahko pa tudi pustiš, ker itak odstraniš potem, ko je pognaš spodnje oko in nad njim odrežeš ostali trn. Da pa speče oči počene, pusti nad okuliranim očesom iz debelca rasti eno divje oko, ki vleče sok in primora speče oči k rasti. Ko se je nato speče oči že vzbudilo in pognaš, pripusti vejici nastaviti 4 oči in nad četrtim očesom potem odreži vejico. Radi tega obrezovanja se bodo oči na mladiki bolj razvile ter postale krepke. Sedaj je čas, da odrežeš nad vejico ostali del divjega trnja, a odreži ga previdno, da vejice ne pokvariš. Tukaj nad vejico odreži trn tako, da ga nad njim ostane za nohet debelo in zamaži.

Na mladiki so sedaj 4 oči. Spodnje oči na vejici je treba potem zatrepi ali zadušiti, to je odrezati, ker se potem vejica s stebelcem tesneje zraste. Iz treh ostalih vejic izrastih oči pa se vzgoji krona.

Drugache pa je ravnat, ako sta obe okulirani oči preko zime ostali sveži — lepo zeleni. Ker poženeta obe oči vejice, je dovolj, ako vsaki pustiš le 3 oči. Spodnje oči zaduši, iz drugih dveh oči izrašcene mladike (vejice) služijo za krono. Po odcvetu mladike prireži največ na 2 oči. Če bi slučajno iz okuliranega očesa pribasti 2 mladike, vsikdar le eno in sicer najmočnejšo izvoli za krono, drugo slabješo pa odstrani.

Ako je pa v preteklem letu okulirani divjak že pognaš vejico, če ima eno, to prireži na 4 oči. Spodnje zaduši, pribasti iz teh treh oči mladike porabi za krono. Ima pa dve vejici, vsako prireži na 3 oči, spodnje zaduši, iz dveh oči na vsaki vejici izrastle mladike služijo za krono.

Preidimo sedaj k obrezovanju visokostebelne vrtnice, ki je že razvita in ima krono.

Da se krona še bolj razvija in olepša, zadostuje, če pustiš dve mladike ali dve vejici na veji preteklega leta, ker se potem mladike razvijejo enako krepko. Tretja mladika vedno slabo raste in le škoduje. Posamezne vejice naj imajo enako visokost. Bolj močno razvite prireži celo še na nerazvite oči. Oko, na kojem obrežeš, naj je obrnjeno na zunaj, ne na znotraj, da dobiva nova mladika dovolj zraka in sonca, ne pride z drugimi mladikami v dotiku in se z njimi križa. Vse one oči, ki stoje bolj globoko in so obrnjene na znotraj, jih zaduši, oziroma gladko odreži.

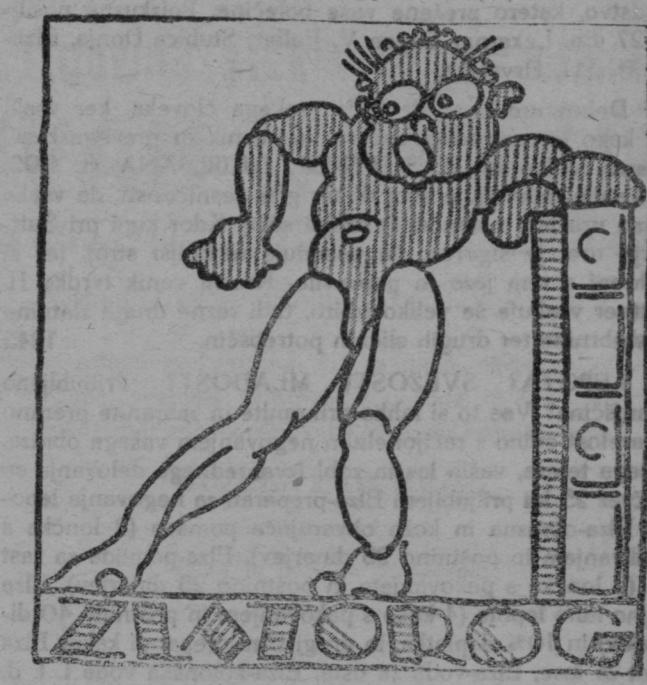
Ima vrtnica nežni les, nežne vejice, ohraniš jih najlepše, najmočnejše razvite, kolikor jih je neobhodno potrebno za krono. Pri vrtnicah, ki imajo močen les, je odstraniti takozvane vodene izrastke in se pustijo bolj nežne vejice, ker te rajši cvetijo. V slučaju, da primanjkuje vejic za krono, uporabi vodene izrastke, torej le v sill, drugache: proč z njimi! Za krono nadalje izvoli kolikor mogoče vejice enake debelosti, da dosežeš ravnotežje v rasti in nikakor jih preveč ne obloži z očmi. Pri obrezovanju glej tudi na to, da dobri krona obliko vase. Vse druge vejice, ki niso potrebne za krono, ki se križajo, ki so pregoste, nedozorjene, slabotne in suhe, jih odstrani in vselej pomisli, da obrezovanje na kratko pospeši, da se razvija les; obrezovanje na dolgo, da se razvija cvet.

Vrtnice one vrste, ki ostanejo v svoji rasti bolj nežne ter imajo bolj nežni les, tanke vejice, jih bolj močno prireži, ker si moraš vzgojiti les. Vrtnice, ki drugič cvetejo na leto: remontanke, teje in druge, po prvem cvetju enakomerno prireži na tri oči, ki naj bodo kolikor mogoče obrnjene na zunaj. Obrezovanje jih primora, da poženejo nove mladike in nastavijo zopet cvet. Vodene ter divje iz korenin izrastke moraš odstraniti na vsak način, sicer vrtnica ne bo dolgo živila. Vrtnice, ki se gojijo v grmičkih, jih obrezuješ po svoji rasti, nekatere bolj na kratko, druge bolj na dolgo. Na kratko, ki so bolj nežne, na dolgo, ki so bolj močne rasti. Če rečem na kratko, ne mislim prekratko, ker potem malo cvetejo. Če rečem na dolgo, ne mislim predolgo, ker potem preobilno cvetejo in oslabijo. Divji izrastki iz korenin in takozvani roparji (t. j. debeleje veje), ki so zrastle v jeseni in ne cvetejo, jih odstrani.

Plezelke in žalostinke pa malo obrezuj. Očisti jih nepotrebnih ter slabih izrastkov ter jih le nekoliko prireži ob koncu. Omeniti je, da žalostinko vzgojiš najlepše, ako poglaviti veji sploh ne prirežeš, slabe vejice izreži, dobre vejice, ki potem izrastejo na poglaviti vejicah ob straneh, po odcvetu prireži na dve oči in prihodnje leto lahko veje razprostreš, kakor se ti zlubi.

Z obrezovanjem je končana razprava o vrtnici. Želel sem nekoliko ustreči vsem onim, ki se zanimajo za vrtnico — za kraljico cvetlic. Veselilo me bo, če sem dosegel svoj namen. Nikakor nisem hotel podati v razpravah o vrtnici nekaj učenega, ampak nekatera praktična navodila: kako si vzgojiti vrtnico na lahek način. Blagohotno sprejmite, kar sem nudil, brez zamere, če sem bil predolg ter nadležen. — Srečno!

Samostanski vrtnat.



Uspeha tega vsi veseli so drugo nogo prat začeli in ni trpelo časa mnogo imel tud belo drugo nogo.

(Nadaljevanje prihodnjic).

Ustanovni občni zbor čebelarske podružnice za Ptuj in okolico se vrši v nedeljo, dne 24. februarja t. l. na Bregu pri Ptiju ob 10. uri predpoldne v prostorih gostilne Strašil. Vabijo se vsi čebelarji ptujske okolice, da se tega občnega zbora v čim največjem številu udeležijo. — Sklicatelji.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejn dne 15. t. m. se je pripeljalo 51 svinj, cene so bile sledče: Mladi prašiči 3—4 mesce star komad 650—675 dinarjev, 5—7 mescev star 875—1000 dinarjev, 8—10 mescev star 1125—1300 dinarjev, 1 leto star 1750—2000 dinarjev, 1 kg žive teže 22.50—24 dinarjev, 1 kg mrtve teže 26.25—30 dinarjev.

Tržne cene v Mariboru. V Mariboru stane 1 kg goveje mesa I 25—27 dinarjev, II 22—24, III 19—20 din. Prvovrstna teletina je po 26—30 dinarjev, II po 24—25 dinarjev. Svinjina je po 30—40 dinarjev. Konjsko meso I 12—15 din., II 8—10 din. Kože: 1 komad konjske kože 150—200 din., 1 kg goveje kože 15—20 din., teleče 30, svinjske 11.0—12.50, gornjega usnja 120, podplatov 80—125 din. Perutnina: 1 majhen piščanec 31 din., večji 40 din., 1 kokoš 50—62.50, 1 raca 75, 1 gos 100—112.50, 1 puran 125—150 din. Jabolka so po 6—10 din. 1 kg. Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3, ječmena 3, ovsja 3, koruze 3.50, prosa 4, ajde 3, fiziola 5—7, graha 16, leče 14 din. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6.50, št. 2 6, št. 4 5.75, št. 6 5, št. 7 4.25 din., prosene kaše 7.50, ješprejna 6.25—7, otrobov 2, koruzne moke 4, kozrnega zdroba 5—6, pšeničnega zdroba 7, ajdove 7—8 dinarjev. Krma: 1 q sladkega sena 100—125, ovsene slame 65—75. Kurivo: 1 kub. m trdih drv 200, mehkih 175, 1 q trboveljskega premoga 42—45, velenjskega 27—30, 1 kg oglja 1.50—2, koksa 1—2 din.

Zitni trg. Nenavadno naraščanje dinarjeve vrednosti je precej vplivalo na zitne veletrgovine in na mline. Izvoz je popolnoma prenehal in mlini so bili prisiljeni z izgubo prodajati moko; kupcev pa je bilo zelo malo, ker pričakujejo, da bo dinar še nadalje rasel ali pa vsaj ostal na tej višini ter bodo cene zit u bolj padle. Moko se je prodaval v Bački po 525—530 dinarjev, v Zagrebu po 550—570 dinarjev, dočim so nekateri slavonski mlini še nadalje zahtevali stare cene ter seveda niso nič prodali. Pšenica je precej padla, zlasti v Bački. Početkom tedna je še bila po 335—340 dinarjev, koncem tedna pa je bila že po 310—315 dinarjev. Koruza je popustila v ceni znatno. Prodaja se po 240—245 dinarjev. Oves je edini ostal v ceni čvrst, pa samo radi tega, ker ga na veliko kupujejo kmetje za novo setev. Slavonski oves se je prodaval po 265—280 dinarjev. — Vobče se padanje cen vrši zelo počasi in oprezzo. Trgovci še vedno računajo na padec dinarskega kurza in zato nočajo cen preveč znižati, da jih pozneje ne bi bilo treba ponovno zvratiti. Večje količine zitne ne kupuje nobena tvrdka. Ker o izvozu ni goriva, se nahajajo te v zelo slabem položaju in kriza bo uničila precej nesolidnih firm, ki so špekularne za prevelikimi dobički ter so pokupile prevelike množine zit.

Hmeljarjem! Enketa izkušenih hmeljarjev je po temeljitem razmotrivanju in na podlagi zanesljivih podatkov dognala višino pridelovalnih stroškov hmelja v letu 1923. Kakor znano, je množina pridelanega hmelja v raznih krajih in pri raznih posestnikih relativno zelo različna, to se pravi, da je rodovitnost hmelja zelo neenaka. Najskrbnejše obdelovanje v najboljših legah povzročuje obilokrat veliko razočaranje, ker pridelek daleč zaostaja za pričakovano množino. Dognalo se je, da le l. 1923 dalo 1000 hmeljskih rastlin najmanj 80, največ pa po 200 kg suhega hmelja. Pridelovalni stroški so znašali v prvem slučaju 323, v drugem pa 175 K za 1 kg suhega hmelja. Ker je lani hmelj dal povprečno od 1000 rastlin 140—160 kg pridelka, znašali so torej povprečno pridelovalni stroški 200—220 K za 1 kg suhega hmelja.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 79.5—80.5 dinarjev, za 100 francoskih frankov je plačali 335—340 dinarjev, za 100 avstrijskih krov 0.11 D, za 100 čehoslovaških krov 237—240 D, za 100 laških lin 867 D. V Cnrnu znača vrednost dinarja 7.8

Kar v potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene vaše bolečine. Poizkusna posiljka 27 din. Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrg št. 341, Hrvatska.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uro, je siguren, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jeko in popravilo. Krasni cenik tvrdke H. Suttner vsebuje še veliko izbiro, tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin. 1245

LEPOTA? SVEZOST? MLADOST? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prečno ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zobi! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepot: Elza-obrazna in kožo obvarjujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-ljilino milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 40 dinarjev) in 10% doplatka, in drugi Elza-preparati kakor Elza cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda i. t. d. Adresa: Lekarnar EUGEN v. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

Zgodba o nevidnem človeku. V «Straži» je izhajala skozi mesec podlistek pod zaglavjem «Zgodba o nevidnem človeku». Zgodba je v zelo lepi slovenščini in prevedena iz angleščine in je po svoji vsebinai zelo zanimala naše naročnike in čitatelje. Tiskarna si je sedež preskrbela ponatis te mične zgodbe in je izšla že tudi knjiga, ki se dobi za 7 dinarjev v prodajalni Cirilove tiskarne. Knjigo zelo toplo priporočamo vsem brahniku društvom.

Ali sem že obnovil naročnino?

NAROČNINA «SLOV. GOSPODARJA» ZA L. 1924.

Slovenski Gospodar stane za celo leto 32 D
za pol leta 16 D
za četr leta 8 D

Naročnina se pošije na upravnosti Slovenskega Gospodarja v Mariboru.

Najboljše je, da se vsak posluži položnice, ker s tem prihrani sebi in nam pošte stroške. Pošte položnice je treba dobro shraniti.

Zaklad



vsake dobre gospodinje
je močno in lepo perilo,
kar pa je edino mogoče,
ako kupite

belo platno

v veletrgovini R. Stermecki v Celju, kjer najdete velikansko zalogu in čudovito nizke cene. Lastna manipulacija in import. Trgovci engros cene — Cenik zastonj!

Prepričajte se, da se lahko razumejo vsi narodi med seboj brez znanja tujih jezikov. Kako, Vam pove knjiga «Babilonska uganka». Dobi se v vseh knjigarnah.

V nobeni hiši naj ne manjka — «Babilonska uganka». Dobi se v vseh knjigarnah.

Dr. Andrej Veble

si usaja naznani, da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Sv. Lenarta v Sl. gor.

v Maribor,
Aleksandrova cesta 6, prvo nadstropje.

Maribor, dne 18. svečana 1924.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

MALA OZNANILA.

Sprejmem v mojo trgovino z mešanim blagom učenka od poštenih staršev v starosti 14—16 let. Lastnoročno pisano ponudbe s prepisom šolskega izpricelava, naj se pošljejo na naslov: Albin Sagadin, trgovina, Beltinci (Prekmurje). 233 3—1

Trgovski pomočnik železne in špecerijske stroke in eden vajence se sprejmeta v veletrgovini Ed. Suppanz, Pristava. 247

Za cesto Globoko—Pišec se razpiše mesto okrajnega ceštarja. Prošnje se naj vposlajo do 1. marca okrajnemu zastopu Brežice. 242

Sprejme se 16 do 17 letni dečko za ministriranje in dočneče delo v grad grofa Pachta pri Gor. Sv. Kungotu. Prednost ima taki, ki že zna ministirati, ali je vsaj bil že v tej službi. Naj se oglaši s pripomočko svojega župneg urada pri grajskem duhovniku g. Terstenjaku, Gor. Sv. Kungota. 240

Mesto gozdarja v bližini Maribora se isče. Naslov v upravnosti. 250

Pošteno dekle za kuhinjsko in pohišno delo sprejme Alojzij Preaz, trgovec, Rogatec. 233 2—1

Priden in pošten lant, star 15 do 16 let, ki ima veselje do pekarje se sprejme za učenca takoj. Za hrano in obliko se bode skrbelo. Kje, pove upravništvo. 190 2—1

Iščem mlinarja, srednje starosti, treznega in poštenega, kateri razume izdeljavo bučnega olja. Ivan Bezjak, Fram. 169 3—1

Sodarske pomočnike sprejme pri dobi plači, prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani-Traovo. Ponudbe direktno na naslov. 215 4—1

Proda se zaradi preselitev v Halozah ob glavni cesti nova hiša z gostilno, trgovino in mesarijo, zraven še 10 oralov zemlje: vinograd, travnik in sadonosnik. Cena jako ugodna. Naslov v upravnosti. 255

Proda se skoraj nov šivalni stroj za 3500 D. Naslov v upravnosti. 253

Proda se radi preselitev dobro ohranjen cevljarski šivalni stroj Singer cilinder (Hollmaschine). Cena 6000 D. Naslov v upravi. 246 3—1

Kupim «Česarstvo» spisal Peter Dajko, založil Damiani in Sorger v Gradcu. 1831. Cenjene ponudbe je poslati na upravo lista. 243 2—1

Posor, posestniki žagi! Iščem več vozov žajmanja ali lesnih odpadkov 1, 2, 3 m, mehki les, zdrav in čist 27 krat 27 milimetrov. Plačilo po prejemu blaga takoj. Pismene ponudbe na upravo lista. 239

Gostilna s trafiko, mesarijo, trgovino mešanega blaga in 4 oralne zemlje, 2 hiši na prodaj pri lastniku Matija Koler, Črešnjeveci, Gornja Radgona. 168 2—1

Lepa zidana hiša z malim posestvom in gospodarskim poslopjem v trgu Sevnica, pripravna za rokodelca ali upokojenca se radi preselitev po ceni proda. Pojasnila daje J. Vrščaj, Sevnica. 238 3—1

Želim v najem manjše posestvo od 2 do 10 oralov bližu Laškega ali v celjskem okraju za 10 do 15 let. Iščem posojilo 3—4000 D proti 8 do 9 odstotkov za 40 do 6 let. Naslov v upravnosti. 234

Lep vinograd s sadonosnikom se proda na Šlosbergu, občina Dragučova. Poizve se v gostilni Kerenčič, Pesnica. 249 2—1

Na prodaj je lepo posestvo, okoli 9 oralov, v lepi solnični legi, sadonosnik, njiva, gozd, travnik in nekaj vinograda, četr ure od glavne ceste. — Poslopja v dobrem stanu. — Več pri posestniku Matiji Korošec, Gradiška 39 p. Pesnica. 218 2—1

Vinogradni pozor! Na suhe cepljene trte se na prodaj in sicer najrodevitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjeni divjak Riparia portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglaši ustreno ali pismeno pri Francu Slednjak, trtničar, pošta Juršinci pri Ptiju. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Jabolčni divjaki, zelo močni, krog 1.50 m visoki po nizki ceni 2 kroni za komad se samo osebno oddaja pri Prisljan, Male Braslovce, Savinjska dolina. 209 2—1

Krasna sadna drevesca in cepljene trte poljubnih vrst oddaja po zmerni ceni Drevesnica Gradišnik, St. Janž—Velenje. 49 10—1

Dobre idoča gostilna, trgovina in mesarija z mostno tehnicijo, veliko hiša in gospodarsko poslopje, okrog tri orale zemlje, električna luč v dobrem stanu, na prometnem kriju, blizu postaje, 1 uro od Maribora se radi preselitev ugodno proda. Naslov v upravništvu. 200 2—1

Okrigli les — večja množina — se prevzame s 1. majnikom t. i. za rezanje na žagi v Maribor. Dopisi se naj pošiljajo takoj na upravništvo «Slov. Gospodarja». 141 6—1

Velika izbira ukrepov za ženine in neveste, tiskovine, platna vseh vrst itd. se dobi po znižanih cenah pri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 94 10—1

Prvovrstni trapistovski sir se dobiva po najnižji ceni pri Matija Lah, Maribor, Vetrinjska ulica 7. 177 3—1

Suhih desek češnjevih, hrastovih, javorjevih, hruševih itd. za takojšnjo mizarško uporabo kupi Lesna industrija «Javor» v Logatcu. 183 3—1

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobru r. z. z. n. z. se bo vršil v zadružnih posotorih dne 9. marca 1924 ob 2. uri popoldne, v slučaju ne-sklepnosti pa pol ure pozneje, z dnevnim redom: 1. Citanje revizijskega poročila. 2. Potrditev bilance za leto 1923. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. 237

Svariš!

Naznanjava, da nisva plačnika za dolgove najnega sina Ignaca Ploja in ne odgovarja za njegova dejanja.

Matevž in Ema Ploj, posestniki v Oseku 98. 117

Koncertni klavir

prav dobro ohranjen, se radi preselitev pod zelo ugodnimi pogoji proda. — Naslov v upravnosti. 210

ZAKYLA

Povodom težke izgube našega sina

Ivana Koštemaj

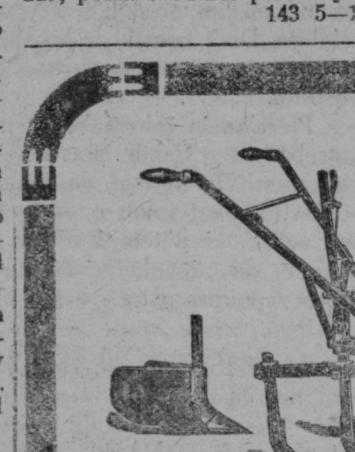
sмо prejeli toliko izrazov sočutja, da nam ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Tem potom izrekamo preč. duhovščini, gg. pevcem za žaloštinke ob odprttem grobu, vsem darovalcem krasnih vencev in gg. govornikoma nadučitelju Gosaku in majorju Burniku našo najiskrenje zahtevalo.

Čret, dne 18. februarja 1924.

Žaljuči ostali.

Zaloga poljedelskih strojev

Ferdinand Smola, Sv. Jurij ob J. Ž.



RUDOLF BÄCHER

Okopalniki z 5, 7 in 9 noži

mlatilnice, slamoreznice, gepli, plugi, brane i. t. d.

Ne čakaj spomladaj!

Naroči takoj:

SEMA

sedao dreve, dalje, vrtalce, gladiele i. t. d.

Velevrtnarsko podjetje

Vrt Džamonja in drugovi

Maribor. 89 1—10

Izveček

izmed številnih priznanih pisem, došlih v najnovejšem času živarni zvonov Inž. J. in H. Bühl, Maribor.

Župni urad Sela pri Zagradcu: «Poslani nam zvon prav dobro vrši svojo službo. Devolj je ustrezeno našemu pričakovanju, kako smo zadovoljni z njim. Da bo imel tako močen glas, niti nismo pričakovali. Zahvaljujemo se Vam najljubljenej, da ste to delo izvršili in sicer za ceno, za katere ste pristali meseca julija 1922, čeprav je pozneje draginja šla kvišku!»

Župni urad Bizijsko: «Krasno pojejo zvonovi, vsa čast Vam in hvala!»

Župni urad Sv. Peter na Medvedovem selu: «Z zvonovi smo vsi zadovoljni; zvonjenje je harmonično milodoneče, vse jih radi poslušamo!»

Župni urad Slatina, Slavonija: «Poslana nam zvona su vrlo lijepo i dobro izradjena, glas je jasan. S toga mogu mirne duše Vašu ljevaonicu svakoj župi preporučati. Sav je narod nad zvonima oduševljen!»

Župni urad Petrovaradin: «Nova 4 zvona primili smo u potpunom redu. Narod je vrlo zadovoljan sa izradom novih zvona, ki imajo vrlo lijep vanjski oblik, a slike i natpisi su vrlo precizno in točno izradjeni. No najviše je obradovao ove župljane vrlo jasan i skladan zvuk, koji se je poput valov, vrlo blago i harmonično ljulja po zraku i dopirao do duše i srca ovdašnjih župljana. Osobito u veči, kada sta zvona zvonila »Ave Marija«, narod je izšao iz svojih kuča, te je odkrivene glave molijo se Bogu i slušao sa udovljiljem vrlo lijepo, mile i ugodne glasove novih zvona, koji su se u tih večernje doba poput mile pjesme razlijegali po ovoj župi i okolici. Stoga Vam budi izrečena najtoplja hvala i od mene i od mojih župljana!»

Ovo možete dati štampati o slovenske novine ... Ivan Renčević, l. r. župnik.

E 430-6.

Dražbeni oklic.

Dne 22. februarja 1924, predpoldne ob 10. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga I. Partinje vl. št. 47, II. Spod. Žerjavce, vl. štev. 41, cenična vrednost: pri I. po odšinku realnega bremena po 27.450 D vrednost 2166 D ter pri II. 10.700 D 50 p, vrednost pritikline: ad I. 15.870 D, ter od II. 2075 D najmanjši ponudek: 20.541 D. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrini.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabij na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor.

232

dne 1. februarja 1924.

3-1

E 384-23-14

Dražbeni oklic.

Dne 15. marca 1924 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Ščavnica, vl. št. 14 in 141, cenična vrednost vložka št. 14: 441.004 K, vložka št. 141: 56.467 K, vrednost pritikline: 840 K, najmanjši ponudek: 234.880 kron.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrini.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabij na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor. 189 dne 30. januarja 1924. 3-1

Vabilo

na

**redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Vidmu**

I. Z. Z. O. Z.

ki se vrši

dne 25. marca 1924 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

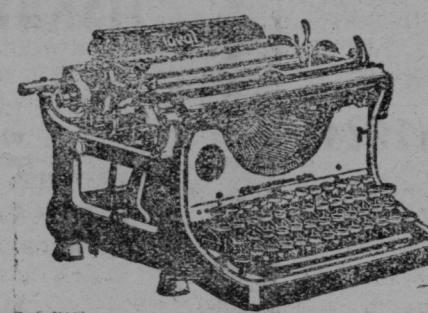
DNEVNI RED:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo načelnstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1923.
5. Sprememba pravil.
6. Razni nasveti.

Ako bi ne bilo ob 3. uri popoldne dovolj članov, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnu redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih članov.

Načelnstvo.

235

**Najboljše pisalne stroje**

dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,
Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša grška mitnica) 3-149

priporoča svojo bogato zalogo **dežoflakov** do načega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Potrebuješ li dobrodejno in okrepečoče mazilo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš najboljše za njegovanje zob, kože, glašč?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš dobro domače in kosmetsko sredstvo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš.



TO JE NAJBOLJSE,
KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!

Išči Elzafluid v vseh dotičnih poslovalnicah, vendar pa zahtevaj samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročis načrnost, stane s pakovanjem in poštino če se denar pošlje naprej ali po povzetju:

3 dvojnate ali 1 špecijalna steklenica 24 din.
12 dvojnatih ali 4 špecijalne steklenice 89 din.
24 dvojnatih ali 8 špecijalnih steklenic 151 din.
36 dvojnatih ali 12 špecijalnih steklenic 214 din.

Kot primot: Elza-obliz zoper kurja očesa 4 D in 6 D; Elza-mentolni črtники 7 D; Elza-švedska tinktura za želodec D; Elza-zagorski prnsi in kašljni sok D; Elza-ribje olje 20 D; Elza-voda za ustva 12 D; Elza-kolinska voda 15 D; Elza-šumski miris za sobo 15 D; Glycerin 4.80 D in 18 D; Lysol, Lysoform 25 D; Kineški čaj od 2 D dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 15 D; Elza-mrčesni prašek 10 D; strup za podgane in miši 8 D. Za primot se pakovanje in poština posebej računa.

Na te scene se računa sedaj 10 odstot. doplačka. Pisma je natančno adresirati na: Eugen V. FELLER, lekarnar, Stubička donja, Elsatrg št. 341, Maribor.

Trgovina stekla in porcelana **IVAN KOVAČIČ**

Ko oška c. 10. MARIBOR. Telefon Št. 433.

Nasproti Cirilove tiskarne (poprej v Radgoni).

Velika zaloga vsakovrstnih šip za okna, ogledala, opirji za podobe, svetilke, raznovrstna posoda za gostilničarje, kakor tudi za domačo rabo, vse po najnižji ceni.

Steklarška dela.

Prvovrstno blago!

Točna in solidna postrežba!

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru.

Poskusite in prepričajte se!

Ceneno češko posteljno perje!

Kilogram sivega na pol (cufanega) perja 60 din., polbelo 75, belo 85, boljše 95, fino 115, na pol puh 145, fino 178, najfinje 220 din. Beli puh 370, snežnobeli parni puh 445 din. Franko in carine prosti proti povzetju. Neugajoče se lahko vrne. Vzorci zastonj. Mnogo priznani in naknadnih naročil.

Razpoljalnica posteljnega perja SACHSEL & CO., Wien, XIV., Geibelgasse 9-10. 76 6-1

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik, ordinira vsak petek v Celju. Vprašati v lekarni Marija Pomagaj. Čitalte njegove tri knjige o Jetiki.

Klobuke**perilo****čevlje**

dežne plašče, dežnike, nogavice, kravate itd. kapite načeneje pri

Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za oblike, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogu

Oblačilnice za Slovenijo

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v

Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“

na Miklošičevi cesti, poleg Unions.

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zvezek« na Dunajski cesti št. 29. 125 20-1

Cene zelo zmetne!

Zadnje podjetje!

OOOOOOOOOO

Otvoritev stiskalnice za olje.

Stiskalnica za olje oskrbništva Log pri Bistrici nad Limbušem da za

100 l bučinega sem na 25 l olja
in 10 odst. prge.

Gnetilni stroj! — Ne plača se nič!

Obiskovalci, ki prinesejo črez 100 litrov semena (košč), lahko sami stiskajo in dobijo po zgoranji določbi olje 244 in prgo.

3-1

OOOOOOOOOO

